Echoes of Homeland — Lithuanian Weekly

AIDAI TĖVIŠKĖS

Registered at G.P.O. Melbourne for transmission by post as a periodical Price 1/6

IX METAI MELBOURNE, 1964 rugpiūčio 25 d.Nr.33(428)

POLITINĖ APŽVALGA

Rašo: A. Vaitiekūnas

KINIJA VIENIŠA KOVOJE SU JAV ● MAO KONCENTRUODAMAS DALINIUS PRIE Š. VIETNAMO SIENOS, GRĄSINA KERŠTU AMERIKAI, BET KOL KAS TIK ŽODŽIAIS ● NAUJAS POSŪKIS KIPRO SALOS PROBLEMŲ RAIZGYNE ● GENEROLAS KHANH PERIMDAMAS PREZIDENTO PAREIGAS FAKTINAI PASIDARO P. VIETNAMO DIKTATORIUM ● GOLDWATERIO POZICIJOS DAR SUSTIPRĖJA: EISENHOWERIS JAU JO ŠALININKAS.

Kinijos kolosas vienišas

Johnsonui padarius neeilinį sprendimą ir jo pasėkoje Amerikiečių bombonešiams sunaikinus Š. Vietnamo bazes, pasaulis užėmęs kvapą laukė raudonųjų kiniečių iki įkyrėjimo kartojamų grąsinimų išpildymo: "sutraiškyti imperialistinį kirminą!" Praėjo jau dvi savaitės ir be bejėgiško įtūžimo Mao-tse-Tungas nieko konkretaus neparodė. Tiesa, žvalgyba praneša, kad sutraukta ir dar vis traukiama masiniai pėstininkų daliniai į Š. Vietnamo pafrontę, į aerodromus priskridę raudonųjų naikintuvų ir net buvę potencialių oro kautynių tarp amerikiečių sprausminių naikintuvų ir MIG-ų, kada eskadrilės iš abiejų pusių būdamos radaro kontakte skraidė aplink vienas kitą kol prigesę motorai privertė grįžti į bazes. Bet šūviais pasikeisti išvengta.

Visa tai yra simptomai padėties, nesvajotos laisvajame pasaulyje, kad ir prieš 3-4 metus. Susidariusi groteskiška padėtis atsako į vieną svarbiausių politinių karinių, ideologinių šio dešimtmečio probleminių klausimų:

Sovietų Sąjunga Kinijai karo atveju su JAV-mis Pietryčių Azijos fronte nepadės.

Tonkino įlankos afera vietoj kad suartinus Pekiną su Maskva, kaip kad Mao belošdamas politinį pokerį kalkuliavo, dar labiau šias komunistinio mono lito suskilusias dalis vieną nuo kitos atstūmė.

Vos 5 dienoms praslinkus nuo amerikiečių karinio smūgio, suduoto Š. Vietnamui, Pekinas ne tiek "imperialistinių kapitalistų" nusikaltimus žmonijai trimitavo, kiek išgarsino Chruščiovą, surinkdamas visas sovietinio diktatoriaus kalbas, raportus ir straipsnius jo parašytus "Pravdoje." Šiame rinkinyje chronologine tvarka, pradedant 1932 metais ir baigiant dabartiniais laikais, Chruščiovas pristatytas kaip visų laikų didžiausias žmonijos nusikaltėlis ir dviveidis hipokritas. To negana. Pekino radijas apkaltino Chruščiovą sąmokslu su Amerika prieš Kiniją! Būk tai Chruščiovas žinojęs! iš anksto apie amerikiečių numatomą ataką Š. Vietname, bet savo ideologinių brolių Pekine neįspėjęs!

Sovietai iš savo pusės ir dar prieš Tonkino įlankos aferą nekartą įspėjo Pekiną sustabdyti antisovietišką propagandą, o jos nesustabdžius nelaukti iš Maskvos karinės pagelbos karo atveju.

Išprovokuodami "popierinį tigrą" Tonkin įlankoje ir įsitikinę šį tigrą turintį atominius dantis, Kinija, tarptautinio pokerio lošime paklojo savo kortas. Be rusiškojo jokerio žaidimas praloštas.

Ši padėtis būtų neįsivaizduojama keletą metų atgal — šiandien ji realybė. Jos išdavoje JAV įtaka ir jėga Pietryčių Azijoje nepaprastai sustiprėjo. Šios, vargiai ar pasikartosiančios konjunktūrinės padėties pilnas išnaudojimas laisvojo pasaulio naudai priklauso nuo prezidento Johnsono. Ar jis bus antras Trumanas sulaikęs MacArthuro ranką pakibusią virš Kinijos su atominėm bomlom 1951 metais Korėjos karo metu, ar kitas Eisenhoweris, nejautrus Vengrijos sukilimo SOS šauksmui 1956 metais?

Amerikos lietuviai apie jaunimą

Paklausiau vieną svečią — Amerikos lietuvį, kur greičiau eina nutautėjimas, Amerikoje ar Australijoje. Nesuabejojęs jis atsakė, kad Australijoje. Sako: "Buvau dviejose lietuvių šeimose, kur tėvai su vaikais šneka angliškai, nors patys nelabai moka. Amerikoje to nėra." "Kaip tai nėra, jei kai kurie iš jūsiškių jau nebekalba lietuviškai?" Jis man paaiškino, kad tai yra jau trečios kartos lietuviai. Jie norėtų kalbėti lietuviškai, bet nebeturi progos išmokti. Kadaise jų seneliai džiaugėsi, kad vaikai puikiai išmoko angliškai, o šie dabar jų tėvai. Jiem angliškai kalbėti lengviau ir užtat su savo vaikais kalbėjo angliškai. Vaikai iš viso nebeturėjo progos išmokti lietuviškai. Savo kilmę jie žino ir didžiuojasi, kad jie lietuviai. Visur, sako, jie pasigirs, kad lietuviai ir visas jėgas aukos už lietuvio vardą. Tai buvo tik praeities nesusipratimas, kad jų seneliai nekreipė dėmesio į lietuvių kalbą. Šiandien tos klaidos jau nebėra ir lietuviškas jaunimas pats tą padėtį supranta ir stropiai mokosi lietuviškai. Tą supranta, sako, ir dabartiniai ateiviai.

Su šiuo svečio aiškinimu reikia sutikti. Mes esame Australijoje pirmieji lietuviai ateiviai, nežiūrint mažų išimčių. Norime kartoti tas pačias klaidas, kurias darė pirmieji ateiviai Amerikoje ar kitur. Krašto gyventojų nuotaika taip pat į tas klaidas stumia. Vietiniai gyventojai labai šnairavo, išgirdę kitą kalbą. Taip įvarė mums baimės kalbėti savo kalba, o kai kas ieškojo ir pasiteisinimo. Sako, nebereikalinga vaikams lietuviška kalba, nes su ja tarnybos negausi, o tik vaikų anglišką liežuvį apgadins. Šiandien australų tokio šnairavimo nebėra — priprato. Pasiliko tik mūsų pačių pasiteisinimas, kad vaikams persunku dvi kalbas mokintis. Verčiau pinigus mokėti mokykloms, kurios mokina prancūziškai ar kitaip. Mokykloje dvi kalbos vaikams ne per sunku ir liežuvio negadina. Sakoma, kad namų druska nesūri. Kad tėvai patys galėtų lietuviškai vaikus išmokinti, tai per pigu ir užtat nereikalinga. Ateis laikas, kad ir Australijoje bus svetima kalba gerbiama, kaip dabar Amerikoje. Vaikai tuomet kaltins savo tėvus, o gal jau senelius, kad jie nepasistengė jų išmokyti lietuviškai.

Makarios - modernusis Rasputinas

Paskutinių 10 dienų bėgyje Kipro sala savo vardu ir politinėmis pasėkomis konkuravo Vietnamo krizei. Per šį trumpą laiką Kipre, kaip kokiam kaleidoskope, matėm:

1. kipriečius graikus puolant turkų gyvenvietes šiaurės Kipro pakraščiuose ir sostinės Nicosijos turkų kvartale,

2. keršijančią Turkiją bombarduojančią napalmo degalais apipilančią puolančius graikus,

3. ortodoksų arkivyskupą ir Kipro premjerą Makarios skubotai prašantį ateistinio komunizmo galvos Chruščiovo karinės paramos kovai su Turkija,

4. Maskvai pažadant tokią karinę pagelbą ir pagrąsinant Turkijai (jos pietiniam kaimynui ir istoriniam priešui). Kaip Chruščiovas tipingai išsireiškė: "Turkijos bombos ant Kipro gali bumerangu grįžti ant Turkijos miestų".

5. Graikija, pirmą kartą per 10 metų atmetant Makarios rasputinišką laikyseną, ir

6. galiausiai, Graikijai su Turkija už Makarios nugaros tariantis dėl Kipro salos politinio sprendimo: Kipro salos Enosis (susijungimas) su Graikija su balansuojančia kompensacija Turkijai teritoriniu atžvilgiu.

7. išvada iš 6 punkto: Makarios valdomo nepriklausomo ir potencialaus Maskvos satelito - Kipro eliminavimas ir tuo pačiu vienu brūkšniu ginčo išsprendimas tarp 2-jų NATO partnerių — Turkijos ir Graikijos.

Lietuviai pasaulyje

RŪTA LEE — Kilmonytė PARSIVEŽĖ SENELĘ

Holliwoodo artistė Rūta Lee — Kilmonytė jau seniai darė pastangas iš Lietuvos atsivežti savo senelę Liudviką Kamandulienę. Skambino ji telefonu tuo reikalu net į Maskvą ir galiausia laimėjo. Ji nuskrido į Maskva, kur buvo atgabenta jos senelė ir abi laimingai išskrido į Ameriką. Šią žinią įsidėjo ir Sydney laikraštis "The Sun Herald", rugp. 16 d. Patalpinta taip pat nuotrauka — Rūta Lee su laiminga senele. Pažymėjo tai ir Londono laikraščiai.

Rūtos Lee senelė jau 85 m. ir ilgą laiką buvus Sibire. Jos vyras mirė pakeliui į Sibirą.

— Naujoji JAV Liet. Bendruomenės Taryba perrinko J. Jasaitį Bendruomenės Valdybos pirmininku.

— Liepos 25 d. Lietuvos Atstovas p. Kajeckas ir ponia priėmė Lietuvių Delegaciją į Pax Romana Kongresą. Tą pačią dieną jie dalyvavo Kongreso vadovybės surengtoje programoje "Vakaras su egzilais". Lietuviai pasirodė su tautiniais šokiais ir dainomis.

Goldwaterio prestižas auga

Demokratams ruošiantis konvencijos cirkui, įvykstančiam Atlantic City 24-to rugpiūčio, ir karštligiškai ieškant argumentų prieš respublikonų partijos platformą, paskelbtos Barry Goldwaterio SanFranciske, bendrai visi įvykiai Amerikoje rieda Goldwaterio naudai. Nežiūrint žadą atimantį karinį incidentą Tonkin įlankoje ir tuo demokratui Johnsonui laimėjus taktinį punktą dėl respublikonų primetamo minkštumo komunistinio pavojaus akivaizdoje, Goldwateris laimėjo politinį tūzą — patraukdamas į savo pusę generolą Eisenhowerį.

Kaip buvo galima suderinti Eisenhowerio politinę pasaulėžiūrą (kurią visi pažįstame kaip nepakankamai kietą Kremliaus intrigoms) su Goldwaterio principingu ir tiesiog stoišku nusistatymu tuo pat klausimu, sunku pasakyti. Tai liks respublikonų pilitinių viršūnių konferencijos, įvykusios Hershey, Pensylvanijoj, kambario paslaptimi. Iš jos nugalėtoju išėjo Goldwateris, apsidengęs Eisenhowerio autoriteto skraiste. Partijos skilimas įvykęs per konvenciją tapo užgydytas. Eisenhoweris užgyrė ir pritarė Goldwaterio platformai ir pažadėjo jau nuo dabar už jį vesti rinkiminę propagandą. Visas liberalinis respublikonų sparnas su Rockfelleriu, Scrantonu ir Romney turi nolens - volens pasiduoti partijos disciplinai.

Kaikurių stebėtojų Eisenhowerio pritarimas lyginamas su Hindenburgo role iškylant Hitleriui į Vokietijos kanclerius. Skirtumas tas, kad Eisenhoweris sąmoningai ir su pilnu entuziazmu priima Goldwaterio kandidatūrą ir nieks taip nepaveiks į svyruojančius respublikonus, kaip Eisenhowerio aprobata.

Mums vis dėto sunku suprasti paradoksinio santykio tarp Eisenhowerio ir žmogaus sekančiai pasisakiusio:

"Priimkim kaip galimybę antrą vidinę revoliuciją Rytų Europoje, kokia įvyko 1956 metais Budapešte. Tokioj situacijoj mes turim Kremliui patiekti ultimatumą, uždraudžiant sovietų tankams sukilimą numalšinti. Jei Maskva atmestų mūsų ultimatumą, JAV turėtų tuoj pasiųsti greito judėjimo atominiais ginklais apginkluotą karinį dalinį į sukilimo vietą."

— **Indonezijoje** sunki maisto būklė, nepakanka savų ryžių, o jų įsivežti iš kitur nėra pinigų. Dr. Soekarno siūlo Indonezijos gyventojams mažiau vartoti ryžių maišant juos su vietoje auginamais kukuruzais.

Khanh - Vietnamo diktatorius

Padrąsintas totaliniu amerikiečių įsipareigojimu ginti Vietnamą ir bendrai visą Pietryčių Aziją nuo komunistų tolimesnės infiltracijos, P. Vietnamo premjeras generolas Khanh nutarė sustiprinti savo politinę padėtį krašto viduje. Jo apsisprendimą dar labiau pagreitino neperstoją gandai, cirkuliuoją Saigone, apie galimą dar vieną karinį perversmą, kurio auka šį kartą jau būtų jis pats.

Sušaukęs "karinę revoliucinę tarybą", Khanh nutarė atstatyti prezidentinę santvarką, galiavusią nužudyto Nigo Dinh Diem laikais. Išstatęs savo kandidatūrą generolas Khanh išgavo 50 balsų iš esamų 58 tarybos narių. Prieš išrenkant Khanh prezidentu ta pačia diėle persvera buvo pakeista Vietnamo konstitucija, įgalinanti "revoliucinę tarybą" paskirti prezidentą.

Ligi šiol valstybės pareigas ėjęs gen. Duong Van Minh buvo automatiškai nuo pareigų atleistas.

Tuo būdu 37-ių metų amžiaus energingas Vietnamo premjeras Khanh tampa absoliučiu Pietų Vietnamo diktatorium.

Pagal naują konstituciją Khanh paskirs 100 civilių ir 50 kariškių į laikinį tautinį parlamentą ir priedu išsirinks iš savo pačių patikimiausių bendradarbių naują ministerių kabinetą.

Vašingtonas daugiau negu patenkintas vidinių politinių įvykių raida Vietname, nes Khanh nebe vienintelis Pietryčių Azijos kraštų diktatorius, kuris daugiau amerikietiškesnis už kaikuriuos amerikonus savo antikomunistiniu nusistatymu.

Naujoji enciklika pasaulio spaudoj

Rugpiūčio 9 dieną, Šventasis Tėvas Paulius VI pasirašė savo pirmąją encikliką "Ecclesiam suam", kuri buvo išsiuntinėta viso pasaulio vyskupams, arkivyskupams, patrijarkams ir kitiems aukštiesiems ganytojams. Šiomis dienomis enciklikos tekstas, išverstas į visas svarbiausias pasaulio kalbas, skelbiamas viso pasaulio spaudoje ir labai palankiai vertinamas bei komentuojamas.

Visa Vakarų Vokietijos spauda popiežiaus enciklikai skyrė ypatingai daug vietos. Komentaruose visur pabrėžiama gilus Pauliaus VI žvilgsnis į gyvenimą ir aiškus pasmerkimas bedieviškojo komunizmo... Vokietijos dienraštis "Die Welt" savo vedamajame rašo: "Šventasis Tėvas savo pirmąja enciklika pasirodo kaip visų didysis globėjas, pasitikintis visų bendra gera valia, nežiūrint ar tai būtų krikščionys ar ne. Visus jis kviečia į bendradarbiavimą ir iš širdies trokšta taikos ir vienybės!" "Frankfurter Allgemeine Zeitung" naujoje enciklikoje pagrindiniu dalyku laiko dialogą. Čia Šventasis Tėvas be jokios abejonės šešėlio parodo, kad jis nesiekia pašnekesio tik dėl malonumo, ar iš savo galios aukštumo, bet jis ragina savo Bažnyčios narius atsiverti moderniajam pasauliui išeinant iš to tikro saugumo jausmo, kurį jiems teikia jų nuolankus tikėjimas..."

Norvegijoje — Oslo nepriklausomas "Morgen Posten" dienraštis savo vedamajame rašo, kad naujoji enciklika smerkia komunizmą ir ateizmą, bet ypatingai vertingu dalyku laikoma šv. Tėvo kreipimasis į nekrikščionis kartu svarstyti bendrų idealų gynimą...

Prancūzijoje "Paris-jour" rašo, kad Pauliaus VI-jo dokumentas ypatingai pabrėžia idėją, jog Bažnyčia randasi pasaulyje ir turi su visais žmonėmis vesti pašnekesį — dialogą. Šventasis Tėvas tuomi parodo, kad jis gerai pažįsta visą, kas rūpi ir jaudina žmoniją!"

"Le Monde" pabrėžia Pauliaus VI-jo enciklikos realumą ir aiškumą.

Belgijos spauda flamanų ir prancūzų kalbomis didžiaja dalimi iškelia naują Pauliaus VI sampratą tarp Bažnyčios ir bedievių bei atsiskyrusių brolių krikščionių.

Ir Izraelio spauda Palestinoje su pagarba Popiežiui aprašo naują encikliką užvardindama straipsnį "Popiežius kviečia ir hebrajus ir musulmonus bendradarbiauti bendrų idealų gynime!"

Panašiai ir Pietų Amerikoje Argentinos įvairiausi dienraščiai sutartinai džiaugiasi aiškiu ir nesvyruojančiu Pauliaus VI žodžiu. Brazilijos spauda tvirtina, kad naujoji enciklika yra tikras tęsinys popiežiaus Jono 23 enciklikos "Pacem in Terris", nes abiejuose spindi tas pats didis troškimas atnaujinti visą Bažnyčią..."

Įdomiai vertina naują encikliką ir JAV spauda. Pasaulio metodistų Tarybos atstovas dr. Corson Niujorke iškelia, kad "Pauliaus VI savo enciklika ypatingai pasitarnavo krikščionių Bažnyčiai sprendžiant pasaulio problemas. Protestantiškos bažnyčios— sako metodistų atstovas — turėtų jungtis su popiežium ir bendromis pastangomis siekti geresnio pasaulio."

Sovietų Sąjungoje TASS'o agentūra skiria irgi ilgą straipsnį apie encikliką, kuriame pažymi, kad "naujasis Vatikano programinis dokumentas pagrinde yra skirtas vidinėms Bažnyčios problemoms spręsti, bet netiesiogiai liečia ir taikos bei karo problemas ir stoja už laisvą ir garbingą pasaulį, kuriame nebūtų rivalizacijos, apgaulės ir išdavystės." Bet toliau tvirtina sovietų agentūra TASS — "enciklika pagrindinį mūsų laikų pavojų mato ateizme ir specialiai komunizme, kurio ideologija yra ypatingu būdu bedieviška. Todėl — baigia savo komentarą TASS'as — yra labai abejotina, ar bus galimas bet koks dialogas su netikinčiaisiais.

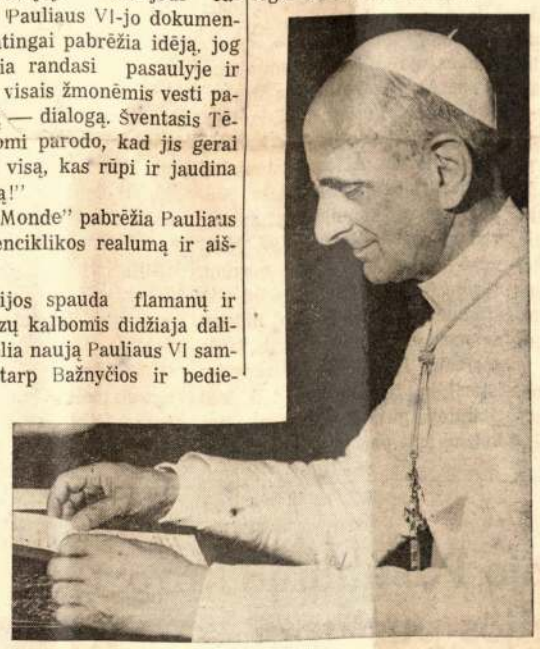

Popiežius Paulius VI ruošia savo ancikliką

Vatikanas. Šventasis Tėvas Paulius VI, kai tik patyrė apie Italijos respublikos prezidento prof. dr. Antano Segni staigų susirgimą, per Šventojo Sosto atstovą prie Italijos valdžios mons. Grano Carlo, pasiuntė savo tikrai nuoširdžios užuojautos pareiškimą, karštų maldų pažadą už pasveikimą ir suteikė apaštališkąjį palaiminimą.

Trumpai

— Lima, Peru. — Hjalmar Schacht, Adolfo Hitlerio finansinis ekspertas, atvyko į Limą trumpo vizito, lydimas savo žmonos. Schacht, 87 metų buvo patrauktas Nuernbergo teisman 1946 m. kaip karo kriminalistas, bet buvo išteisintas.

— **JAV Prezidentas** paskelbė, kad JAV turi naują strateginį lėktuvą žvalgybos tikslams, kuris gali skristi tris kartus greičiau už garsą. Jo išradimas kainuoja 1.000 milijonų dolerių. Jis bus naudojamas skridimams ateinančiais metais. Šis naujas lėktuvas pakeis pagarsėjusį U-2, kurių vienas savo laiku buvo nutūpdytas Sovietų Rusijoje .

— **Įdomu žiūrėti** kino filmą, kada griūva pastatai, lūžta lubos ir t.t. Bet gyvą filmą, o ne vaidinimą turėjo pergyventi apie 300 moterų, vyrų ir vaikų, kada laike filmo demonstravimo pačiame kino pastate balkonas su žmonėmis griuvo ant žmonių, sėdinčių po juo. Taip atsitiko Anglijoje, Sheffielde. Užmuštų nebuvo, bet buvo riksmo, šauksmo ir lenktynių prie išeinamųjų durų.

Nuodėmės prieš pirmąjį Dievo įsakymą

Judantys staleliai ir lėkštės

Viena burtų rūšis yra tam tikru būdu susėdus ir tam tikru būdu sudėjus rankas ant stalelio, jis, arba ant jo pastatyta lėkštutė pradeda judėti ir tam tikrais ženklais duoda "atsakymus". Iki šiol dar nėra tikrai ištirta, kokia jėga kilnoja stalelį arba judina lėkštutę. Tačiau ši stalelio ir lėkštutės judinimo praktika yra pradinė spiritizmo rūšis ir joje dalyvavimas yra nuodėmingas, jeigu kas ir netikėdamas ten būtų.

Spiritizmas

Tai yra naujoviškas burtas, pradėtas 1848 m. dviejų nepilnamečių seserų vardu Fox, Hydesville kaime, New York valstijoje, Amerikoje. Visai atsitiktinai šios mažos mergaitės, viena 9, antroji 12 metų pradėjo pabeldimais į sienas ir baldus iššaukinėti dvasias. Greitu laiku įvairaus plauko magikai, burtininkai ir šiaip smalsuoliai ištobulino šį burtavimą ir paskleidė po pasaulį. Jie taip pat sukūrė ir paaiškinimą, kad mirusiųjų vėlės gyvena žemėje, nors jos neturi regimo kūno, bet jos turi eterinį kūną ir asmenys, kurie turi ypatingas savybes, gali tas vėles iššaukti ir su jomis bendrauti, gauti iš jų pranešimus apie savo praeitį ir kitus dalykus.

Rimti tyrinėjimai parodė, kad dauguma spiritistinių "stebūklų" yra gryna apgaulė. Daugelį jų rodomų apsireiškimų magikai įvykdė dienos šviesoje. Tačiau yra įvairių atsitikimų, kurių negalima išaiškinti nei "cerebracija", nei pasąmoniniu raumenų trūkčiojimu. Atrodo, kad kai kuriais atvejais nežinoma jėga veikia ir praneša slaptus dalykus, kurių niekas nežino, ar negali sužinoti naturaliomis priemonėmis.

Kas galėtų būti toji jėga? Vėlės negalėtų būti, nes jos po mirties turi sau skirtas vietas, ir be Dievo valios negali jų apleisti. Angelai yra kilnios dvasios, kurios į tokios rūšies pasirodymus negalėtų leistis, nes juose yra ne kartą pasakoma tikėjimui priešingų dalykų. Tai būtų prieš gerųjų angelų prigimtį. Beliktų tik piktoji dvasia, kuri šios rūšies pasirodymuose reikštųsi. Nė vieną kartą pasirodžiusi dvasia nėra tikrai nustatyta, kas ji tokia yra. Žinant, kad šėtonas yra melagis ir kad jis nuolatos stengiasi piktą skleisti žmonių tarpe, kenkti Dievo kilniems darbams spiritizme pasireiškianti dvasia atitinka piktosios dvasios charakteriui.

Suprantama, kad dalyvavimas spiritistiniuose seansuose, kuriuose greičiausia reiškiasi piktoji dvasia, yra tikinčiam žmogui neleistina ir labai nuodėminga. Bendravimas su piktąja dvasia, kuri yra Dievo priešas, yra didelis Dievo įžeidimas. Tikėjimas į spiritistiniame seanse pasakytus dalykus ir jais pasitikėjimas tiesioginiai įžeidžia Dievą ir prieštarauja Jo pirmajam įsakymui. Bažnyčia tad įspėja kiekvieną tikintįjį, kad jis šalintųsi nuo spiritistinių seansų juose, ne tik aktyviai, bet nė pasyviai, kaip žiūrovas, nedalyvautų ir stengtųsi kitus nuo šios praktikos sulaikyti. Spiritistiniai seansai yra povojingi žmogaus sveikatai, suardo nervus, sukelia neramumą, kurs labai dažnai veda į savižudystę.

Kun. dr. P. Bačinskas

Roma. Romos dienraštis "Il Quotidiano" praneša, kad Sovietų Sąjungos ambasada Romoje paskutiniu momentu atsisakė duoti vizą jėzuitų žurnalo "Civilta Cattolica" bendradarbiui tėvui Ulise Alessio Floridi, kuris rengėsi vykti į Rusiją su ekskursija, organizuojama "Italturist" agentūros. Tėvas Floridi yra žymus Rusijos klausimų specialistas, tačiau jam nebuvo paaiškinta, kodėl neduota viza.

TĖVIŠKĖS AIDAI

SAVAITRAŠTIS

18 Henry St., Kensington, Vic. Telef: FF 2358

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaguoja Redakcinė Komisija. Vyr. redaktorius kun. Pr. Vaseris. Korespondencijas ir straipsnius siųsti šiuo adresu: Tėviškės Aidai Red., 18 Henry St., Kensington, Vic.

Prenumeratos kaina metams £ 3 Kituose kraštuose 7 doi Atskiras numeris 1/6. Skelbimai už skilties colį 10/-. Nuolatiniams skelbėjams taroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra. Prenumeratą siųsti šiuo adresu:

TĖVIŠKĖS AIDAI 18 Henry Street, Kensington, Victoria.

PASAULIO PABAIGA

Pasaulis, būdamas Dievo sukurtas ir ribotas, turėjo pradžią, tad turės ir pabaigą. Mokslas ir Šventasis Raštas tai patvirtina. Tik niekas nežino, kada ateis pasaulio pabaiga. Šventojo Jono apreiškime ir Evangelijose duotos pranašystės nurodo tik ženklus, kurie parodys pasaulio pabaigos artėjimą.

Kokie yra tie ženklai ir kaip juos suprasti?

Pirmasis ženklas, kuris skelbia, kad pasaulio pabaiga artėja, yra užrašytas šv. Morkaus Evangelijoje 13 skyriuje. Čia patys apaštalai klausė Kristaus: "Pasakyk mums, kada tai bus? Ir koks bus ženklas, kada visa tai pradės įvykti?" — Atsakydamas Jėzus jiems kalbėjo: "Išgirdę apie karus ir karų gandus, nenusigąskite, nes reikia, kad tai įvyktų. Nes tauta sukils prieš tautą ir karalystė prieš karalystę. Vietomis bus žemės drebėjimų ir badas! Tai skausmų pradžia... Bet dar ne galas... Evangelija turi būti pirma paskelbta visoms tautoms!..."

Taip, kai Evangelija bus paskelbta visoms tautoms, Kristus ateis antru kartu teisti pasaulio.

Ar šitas ženklas, šitoji sąlyga, jau šiandieną yra įvykus, negalima tikrai žinoti. Tiesa, katalikų Bažnyčios misijonieriai Evangeliją dabar skelbia beveik viso pasaulio tautoms, tačiau šv. Rašto aiškintojai ir katalikų Bažnyčios mokslas nepasako, kaip reikia suprasti Kristaus žodžius "visos tautos". Ar tai apima tik didžiąsias, žinomas tautas, ar ir mažąsias tauteles ir atskiras gentis, kurių yra tiek daug ir kurios dar nieko negirdėjo apie Kristaus mokslą? Taip šis ženklas nenusako tiksliai pasaulio pabaigos terminą.

Antrasis ženklas, kuris skelbia pasaulio pabaigą, bus žydų tautos atsivertimas. Tą ženklą plačiai aprašo šv. Apaštalas Paulius savo laiške Romėnams 11 skyriuje, kuriame jis aiškina, kad ateis laikas, kada rinktinė žydų tauta, kuri dėl savo aklumo ir netikėjimo nulūžo nuo Kristaus medžio kamieno, vėl atsivers. Nuo jų akių nukris tamsybės raištis ir jie nepasiliks netikėjime, bet bus iš naujo įdiegti geran alyvmedin.. Tas apakimas atsitiko Izraėlio daliai tik kolei įeis (į Kristaus Bažnyčią) pilnas pagonių skaičius..." Kaip parodo gyvenimo patirtis, atsivertimų iš žydų tautos pasitaiko dar labai mažai ir todėl negalima sakyti, kad šis ženklas jau būtų įvykęs...

Trečias ženklas, kuris rodys pasaulio pabaigos artėjimą, bus didelis Kristaus Bažnyčios persekiojimas. Apie tą ženklą kalba šventasis Matas savo Evangelijoje 24 skyriuje: "Tuomet jus kankins ir jus žudys, ir jūs būsite visų tautų nekenčiami dėl mano vardo. Tuomet daugelis pasipiktins vieni kitus išduos ir vieni kitų nesikęs. Kils daug netikrų pranašų ir suvedžios daugelį. Ir kadangi bus apsčiai neteisybės, daugelio meilė atauš. O kas bus ištvermingas iki galui, tas bus išgelbėtas. Ir šita karalystės Evangelija bus skelbiama visame pasaulyje paliūdyti visoms tautoms ir tuomet ateis galas!"

Šventojo Rašto aiškintojams čia sunku pasakyti, kada šios sąlygos bus įvykusios. Katalikų Bažnyčios persekiojimai ir kančios prasidėjo jau paties Kristaus laikais. Pirmasis kankinys šv. Steponas buvo akmenimis užmuštas, visi apaštalai, išskyrus šv. Joną, mirė taip pat kankinių mirtimi. Visoje Romos imperijoje iki 4-to šimtmečio vyko nuolatos didesni ar mažesni persekiojimai, kurie nesibaigė ir vėlesnėje Bažnyčios istorijoje. Nenuostabu tad, kad tikintieji, girdėdami Evangelijos žodžius apie pasaulio pabaigą, norėjo juos taikyti kiekvieno persekiojimo metu ir laukdavo Kristaus antrojo atėjimo. Iš to kildavo net įvairios klaidos, kurios iki mūsų laikų pasireiškia įvairių sektų pavidalais, kaip adventistai, millenaristai ir kt. Tačiau persekiojimai duoda progos ir gausiems nuopelnams. Pats Kristus pamoksle nuo kalno sako: "Palaiminti, kurie persekiojami dėl teisybės, nes jų dangaus karalystė. Palaiminti, kai jums piktžodžiauja ir persekioja jus ir meluodami sako visą piktą prieš jus dėl manęs. Džiaukitės ir linksminkitės, nes jūsų užmokestis gausus danguje. Nes taip persekiojo pranašus, kurie buvo pirm jūsų..." (Mat. 5,10).

Mons. Kl. Razminas

A. Rinkūnas - kūnu ir siela pedagogas

PRANYS ALŠĖNAS

Reto lietuvio pedagogo žingsniai yra tokie intensyvūs, nenutrūkstą ir tokie pilni ryžtingumo pedagogikos srity, kaip Antano Rinkūno, dabar gyvenančio Toronte ir dirbančio angliškoj mokykloj mokytojo darbą.

Antano Rinkūno kelio pradžia mokymo ir švietimo dirvonuose gana tolima, o pats kelias ypatingai ilgas, sunkus ir vingiuotas.

Antanas Rinkūnas gimė 1909 m. balandžio 15 d. Rusijoj — tėvams būnant rytų tremty. Gi naujagimiui gimus, matyt, taip laumės lėmė, kad jam pačiam teks nostalgijos dienas leisti vakarų tremtyje...

Lietuvoje A. Rinkūnas 1928 m. baigė Simano Daukanto Mokytojų seminariją Kaune. Tuo nepasitenkino — stojo į universitetą ir 1936 m. Vytauto Didžiojo universitete baigė humanitarinių mokslų fakulteto filologijos skyrių.

O paskiau mokytojo darbas (1928-1930) Būdviečių pradžios mokykloj. Toliau — pertraukėlė, atliekant karinę tarnybą Karo mokloj ir ats. j. ltn (aspiranto) laipsnis. Po to 1935-1938 m. Saulės Mokytojų Seminarijoje Kaune ir Tauragės mokytojų seminarijos mokytojas, 1937-1938 m. Šilutės gimnazijos mokytojas, 1938-41 m. Ukmergės mokytojų seminarijos inspektorius, 1941-43 m. — Švenčionių mokytojų seminarijos direktorius, 1944 m. Telšių mokytojų seminarijos direktorius ir pagaliau tėvynėj Lietuvoj darbas užtrūksta. Užgriūnant kraštą didžiai nelaimei — bolševikinei okupacijai, kaip ir tūkstančiai kitų, A. Rinkūnas pasitraukia į tremtį Vokietijon. Tai 1947-48 m. Blombergo liet. gimnazijos direktorius. 1948 m. atvyko Kanadon.

Čia, kaip ir daugelis mūsų intelektualų, pradžioje dirbo įvairius darbus — šokolado ir riešutinio sviesto fabrike, o po to kanadiškoj m-loj sargu. Tenai šlavė, dulkino ir tvarkė klasių kambarius, kureno krosnis ir t.t.

Ką gi darys — gyventi ir pragyventi reikėjo. Taip pat reikėjo ir dukrelę leisti į mokslus. Vienok kaip sakoma, lakštingala negali nečiulbėti, nedainuoti. Panašus reiškinys įvyko ir su A. Rinkūnu, kūnu, krauju ir dvasia pedagogo užsimojimais. Jis nebegalėjo ilgiau pasilikti mokyklos sargo pareigose, nes jį traukė darbas su mokiniais, su jaunimu, nors tegu ir ne lietuvišku. Metė sargavęs ir stojo pats mokintis.

Tai buvo 1959 m. Jis įstojo į Toronto Mokytojų kolegiją. Nelengva, žinoma, buvo tenai. Pirmiausia dėl anglų kalbos, nes mūsų (ypač suaugusiųjų) kalbėjimo "padargai" — liežuvis gomury ir visa kita labai "nepritaikyti" angliškai tarsenai ir sunkiai duodasi pritaikomi. Mokytojų kolegijoj išimčių nėra. Jaunieji kolegijos studentai eina į pratimų aikštę gimnastikuotis, verstis per galvą ir kitus sporto numerius išdarinėti, eik ir tu... Ką gi padarysi: kentė, dirbo, prakaitavo ir mūsiškis Rinkūnas. Pagaliau, Mokytojų kolegijos baigimo diplomas ir teisė mokytojauti angliškoj mokykloj. Atsidūsta lengviau, nes sugrįžta į savo pamėgto darbo sritį.

Po to, padėjus daugiau pastangų, atsiektas dar vienas laimėjimas. Švietimo vadovybė Kanadoje pripažino ir užskaitė A. Rinkūnui pedagogikos srityje darbo stažą Lietuvoje, o taip pat — Vytauto Didž. universiteto diplomą, pripažindami jam bakalauro laipsnį.

A. Rinkūnas dirbo šv. Tomo Akviniečio angliškoj aukštesniojoj mokykloj, o pereitais metais persikėlė į šv. Pranciškaus pr. mokyklą, kur nuo ateinančių metų yra paskirtas šios mokyklos vice-principalu.

Čia suminėjom oficialias A. pedagoginio darbo pareigas ir nueitąjį kelią, kuris nebuvo rožėmis klotas. Be viso šito A. Rinkūnas visą laiką turėjo ir tebeturi "pridėtinių" pareigų. Tos pareigos bazuojasi lietuviškose — visuomeninėj ir kultūrinėj srityse. Jis yra vienas iš "Tėviškės Žiburių" laikraščio ir "Žiburių" spaudos bendrovės steigėjų. Dabartiniu metu — "Tėv. Žiburių" redaktoriaus pavaduotojas. Ligi 1957 m. Kanados liet. kultūros fondo pirmininkas. Auklėjimo ir bendrojo švietimo temomis yra rašęs "N. Romuvoje," "Lietuvos Mokykloje", "Tėviškės Žiburiuose", "Drauge" ir kitur. Išspausdinta jo paruoštų vadovėlių: "Aukuras" 1932 m., "Mūsų Kraštas" 1933 m., "Gimtieji laukai" 1934 m. ir trys dalys "Kregždutės" (jau Kanadoje) maždaug 10.000 tiražu.

Sekmės pedagogui A. Rinkūnui tolimesniam darbe ir jo siekimuose. Gi jo ligi šiol nueitas kelias žavi ne tik jaunąją kartą, bet ir mus "senius".

LIET. KAT. MOKSLO AKADEMIJOS VI SUVAŽIAVIMAS

Šiais metais rugsėjo 5-7 dienomis New Yorke šaukiamas šeštasis Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas Fordhamo universitete. Suvažiavime atskirai darbuosis šių mokslų sekcijos: teologijos, vadovas kun. prof. A. Liuima SJ, filosofijos, vad. prof. dr. J. Girnius, teisės, vad. prof. dr. B. Kaslas, istorijos, vad. prof. dr. Z. Ivinskis, medicinos, vad. dr. D Jasaitis, gamtos mokslų, vad. dr. A. Damušis, politinių ir socialinių mokslų, vad. prof. dr. V. Vardys, pedagogikos, vad. prof. dr. V. Bieliauskas, literatūros, vad. kun. dr. L. Andriekus, OFM. Paskaitas skaitys visa eilė profesorių ir mokslininkų.

Akademijos valdyba yra sudarytas Romoje, kuriai pirmininkauja Gregorianumo universiteto prof. tėv. Antanas Liuima SJ. Suvažiavimui ruošti komitetas sudarytas New Yorke, kuriam pirmininkauja Fordham universiteto prof. tėv. V. Jesevičius SJ.

— **Apsiginklavę banditai** Sydnėjuje perpiovė šuniui gerklę, kad sulaikius jį nuo lojimo, ir bandė įsigauti į jo šeimininko namus, tačiau jis užtrenkė duris prieš jų nosis ir jie pasišalino. Negyvą šunį šeimininkas surado po gatvėje stovėjusiu automobiliu.

Australijoje

Dažnai skaitome žinias išteismų, kad girdi laudžiami už važiavimą automobiliais. Tačiau vienas ūkininkas Broken Hill apygardoje buvo nubaustas 50 svarų už lėktuvo valdymą gatvėje girtame stovyje. Jo advokatas bandė įrodyti, kad keliu riedančio lėktuvo negalima prilyginti automobiliui, tačiau teisėjas su tuo nesutiko.

Adelaidės vaikų ligoninė įspėja, kad vaikams iki 18 mėnesių amžiaus negalima duoti ožkos pieno be tam tikro vitamino priedo. Grynas pienas yra pavojingas ir yra dėl to buvę mirties atsitikimų

Pagal Australijos Statistikos Biuro pranešimą praėjusiais finansiniais metais išleista: maistui — 1237 mil. svarų, drabužiams — 587 mil. svarų, alkoholiniams gėrimams — 341 mil. svarų, rūkalams — 178 mil. sv.

— Š. m. kovo mėn. 31 d. statistiniais duomenimis Australijos gyventojų skaičius siekė 11.090.455. Į šį skaičių neįeina aboridžinai (Australijos tamsiauodžiai gyventojai). Vyrų yra 5.592.495, moterų — 5.497.960.

—**JAV-bės** nori suvaržyti jautienos mėsos įvežimą. Tuo Australija būtų skaudžiai paliesta, nes iš jos vyksta didelis jautienos eksportas į JAV. Kol JAV reprezentantų rūmuose ir senate svarstomas šio įstatymo projektas, Australijos ministeris pirmininkas R. Menzies pasiskubino prezidentui Johnsonui pasiųsti griežtesnio turinio laišką. Yra žinių, kad jautienos eksportas į JAV bus išspręstas kompromiso pagrindu.

— **Atlyginimai** už darbą buvo pakelti vienu svaru, tačiau kainos maistui ir įvairioms prekėms labai pakilo. Tai yra labai nesveikas reiškinys krašto ekonominiame gyvenime. Tokioms kainų lenktynėms, atrodo, nėra galo Unijų sąjunga reikalauja, kad vyriausybė parodytų griežtą ranką kainoms sulaikyti. Blogiausiu atveju siūlo pradėti boikotą toms prekėms, kurių kainos keliamos be pagrindo.

— Australija užsakė Amerikoje 24 bombonešius TFX. Jie bus pagaminti 1968 m.

— **Australijos** graikai nori vykti savanoriais į Kiprą. Melbourne tokių savanorių atsirado apie 600.

Katalikiškam Gyvenime

Krokuva. Šiuo metu Krokuvoje vyksta pirmoji, komunistų valdomuose kraštuose dar niekad nebuvusi, paroda apie pirmąją ir antrąją visuotino Bažnyčios Susirinkimo sesiją Vatikane. Parodoje išstatyta virš du šimtai didelių foto nuotraukų, vaizduojančių svarbiausius Bažnyčios Susirinkimo įvykius, ir apie 40 paveikslų su įvairiais Bažnyčios ganytojų pasisakymais tikėjimo klausimais. Prie parodos vyksta taip pat specialios paskaitos, aiškinančios Bažnyčios Susirinkimo darbus, planus ir padarytus nutarimus bei reformas. Paroda yra labai gausiai lankoma ne tik senosios kartos žmonių, bet ypatingai ir jaunimo bei moksleivių.

Vatikanas. Š.m. birželio 20 dienos šv. Tėvo Pauliaus VI įsakymu Vatikano valstybė išleidžia naują seriją Vatikano pinigų, monetas po 1-2-5-10-20-100 ir 500 lirų. Monetos išleidžiamos paminėti popiežiaus Pauliaus VI-jo pirmųjų metų ganytojavimui ir vaizduoja vienoje pusėje šv. Tėvo paveikslą, o kitoje — septynias pagrindines dorybes.

Varšuva. Mirus Lenkijos prezidentui Aleksandrui Zowadskiui, rugpiūčio 10 diena buvo paskelbta spaudoje Lenkijos katalikų ganytojo kardinolo Vyszinskio raštas, kuriame popiežiaus vardu išreiškiama užuojauta Lenkijos tautai. Savo laiku Lenkijos prezidentas yra pareiškęs užuojautą mirus popiežiui Jonui XXIII ir jis pasveikino taip pat dabartinį Popiežių, jo išrinkimo proga.

Štrasburgas. Prancūzijos Štrasburgo ir Vokietijos Freiburgo vyskupų inicijatyva rugpiūčio mėnesio pirmomis dienomis buvo paminėta Štrasburge 50 metų sukaktis nuo pirmojo pasaulinio karo pradžios. Už abiejų pasaulio karų aukas Štrasburgo vyskupas Julius Welber atlaikė šventąsias Mišias dalyvaujant skaitlingiems Vokietijos ir Prancūzijos bažnytinės ir civilinės valdžios atstovams bei didžiulei , virš 5.000, tikinčiųjų miniai, atvykusiai iš abiejų kaimyninių kraštų, kuriems karo audrose tiek daug teko kentėti.

Printed by Polpress Pty Ltd 23 Clifton St., Richmond, Vic. Published by Mr. A. Bakaitis, as President of Lithuanian Catholic Federal Committee, 20 Haig St. Mornington, Vic.

Iš Antrojo Pasaulinio Karo istorijos puslapių 32

J. Petraitis

Operacija "Jūros liūtas"

Paklupdęs Prancūziją, Hitleris skaitė, kad karas vakaruose baigtas: jis manė, kad Anglija, matydama savo beviltišką būklę, ieškos su juo susitarimo. Ir sąlygos nebūtų buvę labai žiaurios — grąžinkite mums kolonijas ir galime pasirašyti atskirą taikos sutartį. Jis buvo taip šventai įsitikinęs, kad anglai prašysis taikos, kad net visai neruošė jokių tolimesnių planų prieš Angliją. Net ir armijos štabo šefas gen. Halderis apie jokius planus negalvojo. Jam labiau šiuo metu rūpėjo sovietų ėjimai Pabaltyje ir Balkanuose, negu anglai.

O Churchilliui ir jo kabinetui nė į galvą nebuvo atėjusi taikos mintis. Kalbėdamas savo parlamente liepos 18-tą, po Campiegne paliaubų, Churchillis, nušvietęs visą nepavydėtiną situaciją, savo kalbą baigė: "... Aš laukiu kad tuoj pat prasidės Britanijos mūšis. Nuo to mūšio priklauso krikščioniškos civilizacijos išsilaikymas. Hitleris žino, kad jis turi arba mus palaužti šioj Saloj, arba pralaimėti karą... Todėl įsitempkime savo pareigose ir laikykimės taip, kad, jei Britų Imperija ir jos Commonwealth'as gyvuotų tūkstantį metų, žmonės sakytų: "Tai buvo jų gražiausia valanda!"

Fuehreriui gi, netilpo galvon, kodėl anglai neskuba prašyti taikos ir nori tą jiems beviltišką karą tęsti toliau. Liepos 19-tą, pranešdamas Reichstagui apie sėkmingą karo pabaigą Vakaruose, jis dar kartą oficialiai pasiūlė anglams taiką: "Šią valandą aš jaučiu pareigą prieš savo paties sąžinę dar kartą kreiptis į išmintį ir sveiką protą tiek Didžioje Britanijoje tiek ir visur kitur. Aš skaitau esąs tokioje pozicijoje, kad galiu kreiptis su šiuo pasiūlymu, nes aš nesu nugalėtasis, prašąs malonės, bet nugalėtojas, kalbąs sveiko proto vardu... Aš nematau jokio pagrindo šiam karui tęstis..."

Po valandos anglų radijas iš Londono (BBC), net be vyriausybės instrukcijų į Hitlerio pasiūlymą davė atsakymą. Tai buvo griežtas "Ne!" Tas "ne" buvo oficialiai patvirtintas lordo Halifaxo VII.22-os transliacijoje.

Tad fuehreriui nebeliko nieko kito, kaip jėga sutriuškinti Angliją... Ducė tam tikslui pasiūlė 10 divizijų juodmarškinių, nuo kurių fuehreris atsisakė, ir 30 eskadrų lėktuvų. Dalis iš tų pažadėtų lėktuvų atskrido, bet su jais blogai baigėsi.

Tris dienas prieš savo kalbą Reichstage, kur jis siūlė taiką, Hitleris pasirašė slaptą įsakymą Nr. 16, kodo vardu "Jūros Liūtas". Tai buvo įsakymas pasiruošti invazijai į Angliją: "Kadangi Anglija, nežiūrint savo beviltiškos militarinės situacijos, nerodo jokių noro ženklų prieiti susitarimo, aš nusprendžiau pasiruošti išsikėlimo operacijai į Angliją, ir, jei bus reikalinga, ją vykdyti.

Šios operacijos tikslas yra pašalinti Anglijos žemyną kaip bazę karui tęsti prieš Vokietiją ir, jei bus reikalo, visiškai jį okupuoti."

Lengva pasakyti, bet sunku padaryti. Savo kariškos galybės viršūnėje, su beveik visa Europa po jo kojų. Hitleris nežinojo, kaip išnaudoti savo nuostabų pasisekimą galutinam laimėjimui. Vienintelis įtikinamas paaiškinimas būtų toks, kad toji karinga tauta, su šimtmečių patirtimi kovos lauke, turėjo apribotą horizontą: jūros pakraščiais baigėsi jų strategija. Tai buvo ir ligi šiol pasiliko sausumos, o ne jūrų karo galybė. Pats Hitleris vieną kartą išsireiškė Rundstedt'ui: "Sausumoje aš esu didvyris, bet vandenyje — bailys." Ir šį kartą, nors vokiečių armijos būtų sudorojusios anglus per vieną savaitę, siauras jūros vandens ruožas — Doverio sąsiauris — nulėmė Europos likimą. Hitleris delsė, nes nežinojo, kaip pradėti ir tas delsimas pasuko karo laimę kita kryptimi.

Ar operacija "Jūros Liūtas" tikrai buvo rimtas planas ir ar jis iš tiesų buvo norėta vykdyti? Vokiečių generolai po karo visi kaip vienas bandė įtikinti, kad tas planas buvo nesąmonė. Rundstedtas sako: "Aš jaučiu, kad fuehreris niekuomet nenorėjo tikrai keltis į Angliją... Jis niekuomet neturėjo užtenkamai drąsos... Jis tikrai tikėjosi, kad Anglija taikinsis..."

Bet dokumentai ir faktai sako ką kita. Jei operacija nebuvo vykdoma, tai priežastys buvo ne pasiryžimo trūkumas, bet uždavinio neįvykdomumas. To rezultate, atskiros ginklų rūšys negalėjo tarp savęs susitarti ir ėmė statyti viena kitai neįmanomas sąlygas.

Pati operacijos eiga atrodė maždaug šitaip.

Armijos vadovybė (OKW), gavusi "Jūros Liūto" įsakymą, jau sekančią dieną (VII.17) paskyrė tam uždaviniui vykdyti konkrečius armijos dalinius. Kartu buvo duotas įsakymas trylikai divizijų — pirmai invazijos bangai — tuoj pat vykti į išėjimo pozicijas Kanalo pakraščiuose. Kad išsikėlimo operacija pavyktų ir išsikėlę daliniai nebūtų suvaryti atgal į jūrą, armija suplanavo išsikėlimą plačiu 200 mylių frontu — visu pietų Anglijos pakraščiu. Kariuomenės transportas per Kanalą, tiekimas bei jų apsauga kelionės metu buvo laivyno ir aviacijos uždavinys, todėl armija planuodama žiūrėjo tik iš savo taško. Pirmąją išsikėlimo bangą sudarytų netoli 100.000 žmonių. Su antrąja banga turėtų eiti šarvuočiai — bent šešios tankų divizijos, sustiprintos trimis motorizuotomis divizijomis. Per kelias dienas turėtų būti iškelta 41 divizija, jų tarpe dvi parašiutininkų. Brauchitscho apskaičiavimu, visa išsikėlimo ir Anglijos užkariavimo operacija būtų baigta mėnesio laikotarpyje ir būtų, palyginti, lengva.

Bet laivyno vadovybė su adm. Raederiu priešakyje nebuvo taip optimistiškai nusiteikusi. Vykdyti tokio masto ir tokiu plačiu frontu operaciją daug pranašesnio jūroje priešo akivaizdoje, vokiečių laivynas buvo nepriaugęs.

Karo vadų pasitarime (40.VII.31), Raederis išdėstė Hitleriui savo motyvus, kurie, žiūrint laivyno akimis, buvo nesugriaunami. Išvadoje jis pasiūlė išsikėlimo frontą susiaurinti ligi maždaug 60-ties mylių pločio ir operacijos vykdymą atidėti ligi sekančių metų gegužės mėnesio.

Hitleris tiek ilgai laukti nesutiko, nes, jo manymu, sužlugdyta anglų armija per tą laiką atgis ir sustiprės. Jis nustatė numatomą operacijos datą rugsėjo 15-tą ir sekančią dieną (VIII.1) davė įsakymą aviacijai įsijungti į operaciją. Pirmasis to įsakymo punktas liepia luftwaffei pašalinti anglų aviacijos pavojų. Toliau įsakoma jai būti pasiruošusiai operacijos "Jūros Liūtas" vykdymui. Sustiprinta aviacijos veikla prieš Angliją turinti prasidėti rugpiūčio 6-tą.

Rugpiūčio 7-tos pasitarime susipešė armijos ir laivyno štabų vadai. Halderis, armijos vardu, reikalavo invazijos plačiu frontu, o admirolas — siauru. "Aš visiškai atmetu laivyno projektą, "karščiavosi santūrus Halderis. "Aš skaitau, kad žiūrint iš armijos taško, tai būtų tikra savižudybė. Tai būtų lygiai tas pats, kaip išsikėlusias trupes tuoj pat perleisti per dešrų malamąją mašiną." Admirolas atsikirto, kad lygiai tokia pat savižudybė būtų keltis plačiu frontu. Anglų laivynas galėtų paskandinti visą vokiečių invazinį laivyną su visais transportuojamais žmonėmis.

Šio ginčo metu išryškėjo du nesuderinami reikalavimai tarp armijos ir laivyno. Prie to prisidėjo dar trečia bėda: vokiečių aviacija nepajėgė užvaldyti oro erdvės invazijos rajone. Be neginčijamos persvaros ore bet koks mėginimas keltis į Angliją buvo iš anksto pasmerktas nepasisekimui. Pagaliau adm. Raederio spaudžiamas pasisakyti už platų ar siaurą kėlimosi frontą, Hitleris, pasitaręs su Brauchitschu, nusistatė už siauresnį frontą, bet "... galutinas įsakymas nebus duotas tol, kol nepaaiškės situacija."

Pačioj pradžioj rugsėjo pradėta koncentruoti vokiečių invazinis laivynas šiaurės (Vokiečių) jūros uostuose. Kartu, betgi, buvo duotas įsakymas invazijos datą nukelti savaitei vėliau.

Šeštadienį, rugsėjo 7-tos pavakarėje, vokiečių luftwaffe pirmą kartą didelių mastu bombardavo Londoną: operacijoj dalyvavo 625 bombonešiai saugomi 648 naikintuvų. Labai nukentėjo pagrindiniai strateginiai taikiniai — uostas ir geležinkeliai. Paskaitę, kad tas bombardavimas yra įžanga į invaziją, žemesnieji anglų karo vadai davė signalą pasiruošti tuoj pat laukiamai vokiečių invazijai. Panikos pagauti anglai, ėmė sprogdinti savo tiltus. žmonės pakliuvo ant paskubomis išdėstytų minų ir to sumišimo metu pasidaryta daug bėdos. Nesulaukdami invazijos, anglai apsiramino ir pasimokę iš tos skaudžios pamokos, ėmė sistematiškai ruoštis atmušti invaziją.

Hitleris, manydamas, kad sėkmingais bombardavimais bus galima sužlugdyti anglus ir tuo išvengti rizikingos invazijos, jos terminą nukėlė dar toliau. Bet jis klydo. Goeringo aviacija netik kad buvo sumušta virš Anglijos, bet ir anglų lėktuvai, kad ir nakčia, ėmė bombomis vaišinti Berlyną ir mušti uostuose koncentruojamą vokiečių laivyną.

Rugsėjo 17-tą vokiečių karo laivyno dienoraštyje trumpai užfiksuota: "Priešo oro pajėgos jokiu būdu dar nėra nugalėtos. Priešingai, jos rodo didėjantį aktyvumą... Todėl fuehreris nusprendė atidėti "Jūros Liūtą" neribotam laikui."

Pats Hitleris formaliai pripažino operacijos nepasisekimą spalio 12-tą ją atšaukdamas ir jos vykdymui skirtas pajėgas įsakydamas panaudoti kitur.

Dvi priežastys privertė Hitlerį nusileisti: pralaimėjimas ore taip vad. Britanijos mūšio ir jo dėmesio nukrypimas į Rytus — SSSR.

(bus daugiau)

Kvepalų istorija

"Mūsų laikais žmonija yra pakvipusi įvairiais parfumais; išimtį tesudaro filosofai, kurie nuo visų kitų žmonių skiriasi savo nuosavu įkyriu kvapu," pasakė Al. Dumas, tuo charakterizuodamas Liudviko XV ir XVI rūmų gyvenimą.

Parfumų vartojimą tegalėjo sprasti aukštos ir rafinuotos civilizacijos žmonės, kaip pav, egip tiečiai, žydai, arabai, asirėnai, graikai, romėnai ir pagaliau renesanso epochos europiečiai. Iš senovės laikų meno, užsilikusio iki šių dienų, galima spręsti, jog kvapios esencijos buvo vartojamos per religinio kulto apeigas. Zaratustros, Konfucijaus, Memfio Jeruzalės šventovių altoriuose buvo praktikuojamas stipriai kvepiančių substancijų deginimas, kurių kvapūs dūmai kilo aukštyn. Iš čia ir pavadinimas — lotyniškai "fumum" reiškia dūmą; šiuo atveju turime galvoje kvapų dūmą, arba kvapų gazą.

Egiptiečiai išrado smilkalus, arba "dievišką parfumą". Senovės graikų Homeras dažnai mini ambrozijos kvapą, kuris reiš kęs dievų prezenciją. Senovės kiniečiai tepė kvepalais savo numirėlių kūnus, prieš tai juos gerai numazgoję. Japonai iškvepindavo tą malkų krūvą ,ant kurios degino savo numirėlių kūnus. Ikikolumbinėj Pietų Amerikoj randame kvepalų vartojimą per jungtuvių apeigas, ką rodo iš tų laikų užsilikę paveikslai: kunigas smilkė jaunavedžius tol, kol buvo sumegzti jų vestuvinių rūbų galai, o tai reiškė santuokos ryšio užmezgimą.

Arčiau nežinomoj istorijos epochoj moterys susiorientavo, kad truputis kvepalų padidina jų grožį ir vis dažniau stengėsi gauti kvapios alyvos flakonėlį.

Senovės romėnai apie 15 minučių kasdien skyrė kvepalams parinkti ir jais išsipurkšti, pasitrinti, išsikvėpinti.

Per Popėjos laidotuves Neronas įsakė suvartoti tiek parfumų, kiek Arabija pajėgia jų pagaminti per 10 metų. Svetonius rašo, kad per vieną šaunų banketą Neronas pasirūpino, kad ant jo svečių kristų dirbtinų gėlių vandens lietus. Kaligula maudėsi šiltame ir šaltame vandenyje, kuris visada buvo iškvepintas. Senovės Romoje buvo nemaža vadinamų unguentarijų, tai yra tokių žmonių, kurie gyveno iš kvepalų ir kvapių aliejų gaminimo ir jų pardavimo. Svarbiausia Kapujos gatvė — Seplasia — buvo garsi savo kvepalų parduotuvėmis, o jų savininkai buvo daugiausia graikai. Jų "tabernae" (krautuves) gausiai lankė elegantiškos patricijų moterys.

Anų laikų kvepalai buvo paprasti ir mišrūs. Paprastieji buvo „rhodium" — rožių esencija, "melinum" — rojaus obuoliukų esencija, "narcissimum" — narcizų balzamas, ir kt. Pagal Plinijų, į antrą grupę įėjo "susinum" — esencija iš arabiškų alyvų ir cinamono, medaus, šafrano ir mirros aromatų; "nardinum" taip pat buvo kelių komponentų mišinys.

Kritus antikinės Romos imperijai, į Europą atėjo nauji laikai, bet šlakštymasis ir trynimasis kvepalais neišnyko nė viduramžiais, o alkoholio išradimas virto pagrindiniu kvepalų komponentu, pagrindine parfumerijos žaliava. Pirmieji parfumai su alkoholiu turėję "Vengrijos karalienės vandens" vardą. Sakoma, kad karalienė jį gavusi iš vieno eremito 1370 metais. Sakoma taip pat, kad Jadvyga vartojusi tą "vandenį", kurs sustiprinęs jos grožį, ir dėl to karalius Jogaila ją taip karštai įsimylėjęs ir ją vedęs, jos raginamas, įvedė krikštą bei krikščionybę į Lietuvą, o tie parfumai — tai rozmarino esencija alkoholyje. Per Veneciją nauji parfumai veržte veržėsi į visą Italiją — į vakarų Europą. Venecijos parfumai buvo gaminami daugiausia iš importuotų Oriento komponentų.

Napoleonas mėgo maudytis odekolonu stipriai iškvepintame vandeny.. Nuo Napoleono laikų prasidėjo modernios parfumerijos epocha: atsiranda chemijos laboratorijos ir iš jų kyla ir plečiasi masinė "malonių kvapų" — parfumų pramonė, kuri patenkina plačius masių poreikius toje srityje. Kvepalų sudėtis nuolat keičiasi ir tik "dieviški" egiptiečių parfumai iki šių dienų užlaikė savo tradicinę sudėtį ir kvapą.

(Iš "Il Giornale d'Italia")

J. Gbs.

Lietuviai iš Urugvajaus nori grįžti

Kai kurie Urugvajaus lietuviai yra grįžę Lietuvon. Tarp daugelio laiškų, prašančių pagelbos, jau ateina ir tokių, kuriuose maldaujama draugus ir pažįstamus "išpirkti laivokortę atgal". Tai "draugų" ir jų bendrakeleivių, kurie skaudžiai apsivylė komunistine tikrove, laiškai. Neseniai vienas Urugvajaus lietuvis gavo keletą laiškų iš tik pernai "tarybinėn tėvynėn" išvykusio siuvėjo L. Jis tarp kitko rašo: "Troškau tėvynės Lietuvos ir jau esu čia, bet vis galvoju ir sapnuoju, kad jau Urugvajun grįžau. O kai nubundu, vis širdį spaudžia: kodėl aš buvau toks kvailas, kam iš tos šalies čia atvykau! Pensijos gaunu tik 50 rublių, gi viskas taip brangu"...

"Noriu prašyti valdžią ir visus gerus žmones, kad padėtų grįžti į Urugvajų. Daug kas ruošiasi grįžti. Viltis, kad ir mane gal išleis, mane sustiprina ir net ant širdies palengvėja... Šiaip jau sirginėju, o vaistų nėra."

"Aš negaliu ant nieko pykti, nes iš Urugvajaus išvažiavau laisva valia. Kalti tik mano žmona (kuri gyveno Lietuvoje) kam melavo, kad gyvena gerai..."

Panašiai rašo ir vieno turtingo staliaus, prieš septynerius metus Lietuvon grįžusio žmona L. Bet jų "draugai" Urugvajuje iš tokių laiškų tik juokiasi, aiškindami, kad nuo klimato pasikeitimų ir laimingo naujo gyvenimo kai kuriems iš grįžusių pasimaišęs protas. Matomai "protas pasimaišė" ir buvusiam karštam komunistui Adomui Krištopaičiui. Jis irgi aklai su kitais Lietuvon grįžo. Po kelių metų jo darytų pastangų į Urugvajų išvykti, buvo ištremtas į Sibirą. Apkaltintas dolerių supirkinėjimu ir agitacija prieš sovietinę santvarką.

Iš nekomunistų lietuvių laiškų aiškėja, tarp kitko vis didesnis tikėjimo persekiojimas. Yra tikra, kad veiklūs lietuviai kunigai Vilniaus krašte perkeliami į mišrias ar visai nelietuviškas parapijas, kitiems tiesiog draudžiami pastoracijos darbai ir verčiama imtis kokio "naudingesnio darbo". Kaimo jaunimas jau irgi įkyriai persekiojamas dėl dalyvavimo pamaldose. Agitatoriai skelbia, esą po kelių metų visos bažnyčios visoje Lietuvoje būsiančios uždarytos. Tačiau tikinčiųjų uolumas tik didėja. Prisitaikant prie kolchozinių darbo sąlygų, kai kuriose šventėse mišios laikomos ryte, vidudienį ir vakare, kad visi norintieji jose galėtų dalyvauti. Nepaisant visuotinio skurdo, žmonės iš paskutinių aukoja bažnyčių ir kunigų palaikymui. Labai vertinami religiniai paveiks liukai, kurie dabar anapus geležinės uždangos padauginami tik fotografiniu būdu. Iš užsienių gauti laiškai eina iš rankų į rankas. Pavergtoje Lietuvoje, pasirodo, gerai žinoma apie Fatimą ir daugelis net iš jaunimo pirmaisiais šeštadieniais meldžiasi už Rusijos atsivertimą.

—o—

Zimanas moko Eisenhoverį

Buvusio JAV prezidento D.D. Eisenhowerio birželio 25 d. JAV lietuviams (ryšium su ALT Kongresu Vašingtone) pasiųstas raštas gerokai supykdė komunistus ir Lietuvos režiminius pareigūnus. "Tiesos" vyr. redaktorius G. Zimanas nutarė JAV kariui ir politikui atsakyti. Jo atsakymas pasiųstas į Maskvą, keliomis kalbomis (ir anglų) leidžiamame žurnale "Novoje vremia" paskelb tas, o Lietuvoje pakartotas ne "Tiesoje", bet "Komjaunimo Tiesoje" (Nr.143).

Zimano atsakyme JAV-bėm daromi kartūs priekaištai dėl amerikiečių buvusių simpatijų laisvosios Lietuvos valdžiai ir pykstama, kad esą JAV iki šiol laiko "kažkokį perėjūną Lietuvos ambasadorium Vašingtone." Zimano "atvirame laiške" nepaprastai daug tiesos iškraipymų ir mažiau besiorientuojančių svetimtaučių klaidinimų.

Zimanas teigia, kad istorijoje Lietuva niekada nežinojo "tokio plataus ir demokratiško, visuotino ir slapto balsavimo, kaip tas, kai buvo renkamas Liaudies seimas"... Kaip vad. Liaudies seimas buvo išrinktas ir ar tokius rinkimus aplamai galima laikyti demokratiniais — gerai žino Lietuvos gyventojai, išryškino tai ir JAV Kongreso Kersteno komisijos apklausinėjimai.

Toliau Zimanas buv. JAV prezidentui aiškina, kad esą nieko blogo, jei Lietuvos darbo žmonės tariamą dvarininkų ir kapitalistų jungą padėjo nusimesti rusų ir kitos sovietinės tautos. Zimanas čia pamiršo raudonosios armijos suteiktą "paramą".

Pagaliau laiške svetimtaučiai dar įtaigojami, kad per vykstančius rinkimus Pabaltijo gyventojai esą turi galimybių išreikšti savo pažiūrą sovietinio režimo atžvilgiu. Pykstama dėl tariamai JAV globojamų "karinių nusikaltėlių". Bendroje išvadoje tas laiškas laikytinas komunistų pykčiu, nes už pavergtuosius juk pasisakė buvęs prezidentas. Paguodos žodžiai dabar laikomi "įnirtingais JAV išpuoliais."

— Australijoje, Queenslande rastas didžiulis 78 karatų žalios ir geltonos spalvos brangakmenis — safiras, kuris įvertintas virš £10.000. Tai jau antras toks vertingas radinys, veik toje pačioje vietoje laike dviejų mėnesių.

Brisbanės lietuviai įteikia kun. S. Gaideliui dovaną jo dvigubo jubiliejaus proga — 20 m. kunigystės ir 50 m. amžiaus. Dovaną įteikia Virg. Stankūnaitė.

Kun. S. Gaidelio pagerbimas

Paskutiniuoju laiku brisbaniečius reguliariai aplankė gerb. kapelionas kun. S. Gaidelis S.J. ir rugpiūčio 2 bei 9 d. laikė pamaldas Brisbanės ir apylinkės lietuviams.

Gerb. Svečias šiuo metu švenčia penkiasdešimties metų amčiaus sukaktį, o pirmojo sekmadienio pamaldos sutapo su kapeliono dvidešimties metų kunigystės sukaktuvėmis.

Išsiilgę retai čia turimų lietuviškų pamaldų, kartu dvasiškio dvigubo jubiliejaus pagerbimui, į šv. Marijos bažnyčią, Sth. Brisbane, susirinko vien didžiųjų šven čių progomis matomas vietos lietuvių skaičius.

Šv. Mišias aukojo sukaktuvininkas kaip padėką Aukščiausiam už suteiktas malones per dvidešimt kunigystės metų. Pamaldų metu darniai skambėjo visų *bendrai* giedamos mūsų giesmės. Kun. S. Gaidelis pasakė, kunigystės pašaukimo ir prisiimtų pareigų atsakingumo tema, gilų pamokslą. Veik visi pamaldų dalyviai priėmė švenčiausią.

Po pamaldų parapijos salėje įvyko vietos bažn. komiteto surengtas gerb sukaktuvininko pagerbimas ir bendri pietūs. Prie mūsų visada panašiomis progomis rūpestingų šeimininkių talkos būdu vaišių gėrybėmis paruošto stalo pirmas sukaktuvininkas, bažn. komiteto vardu, pasveikino J. Luckus. Po jo žodžio buvo įteikta vietos lietuvių dovanėlė ir sugiedota ilgiausių metu.

Toliau vėl sekė sveikinimai: apyl. vald. vardu vald. pirm. A. Novickas, skautų — V. Stankūnas, studentų — K. Sakalauskas. Sveikino ir pavieniai parapijiečiai: P. Kviecinskas, F. Mališauskas, K. Gudaitis, V. Kačiūnas ir K. Stankūnas, taip pat ir pagerbime dalyvavęs naujasis parapijos klebonas — Father Kiley.

Visi sveikinusieji linkėjo sukaktuvininkui geriausios sveikatos, padėkodami už ilgametę mūsų tolimos kolonijos tėvišką globą, ypatingai iškeldami jojo tauria asmenybę, kartu pareikšdami džiaugsmą, kad Svečias šį reikšmingą jubiliejų atšvęsti pasirinko Brisbanę.

Galiausiai kalbėjo patsai sukaktuvininkas. Nuoširdžiai dėkojo už netikėtą staigmeną — surengtą pagerbimą, dovanas ir sveikinimus. Sakėsi pamilęs brisbaniečius, pažadėjo niekada jų nepamiršti ir kiek sąlygos leis ir ateityje teiks dvasinius patarnavimus reguliariais atsilankymais.

Po to sekė vaišės. Sesės skautės ir visi bendrai padainavome keletą dainelių. Popietė praėjo tikrai šventiškai linksmoje nuotaikoje, kad ir saulutei jau besileidžiant už kalnų, dar vis nenoromis skirs tėmės į namus.

Iš salės kapelionas nuvyko pašventinti neseniai iš Anglijos atvažiavusių pp. Andriulių naujo namo ir vėliau vakarieniavo šeimų ratelyje pp. Laurinaičių namuose.

Sekančią savaitę svečias lankė vietos lietuvius. J rugp. 9-tos d. pamaldas vėl susirinko gausus skaičius maldininkų. Jaukią bažnytėlę puošė mūsų Aušros Vartų Marijos vėliava. Pamokslo metu kapelionas dar kartą padėkojo parapijiečiams už visa, kartu jau ir atsisveikindamas, ir pirmadienį — rugp. 10-tą išvyko atgal į Sydney.

Šia proga tebūna leista palinkėti Didžiai Gerbiamam Jubilijatui geriausios sveikatos, dar ilgus, ilgus metus taip sėkmingai, kaip ir iki šiolei, darbuotis Dievo ir Tėvynės soduose.

BENDRUOMENĖS ORGANIZACIJA

Kun. Pr. Vaseris

Bendruomenės tvarka kitur

Šiais metais JAV Lietuvių Bend ruomenė turėjo rinkimus į Krašto Tarybą. Lietuvių spauda kurį laiką skelbė rinkimų tvarką. Buvo paskirtas laikas statyti kandidatams, kurių sąrašas taip pat paskelbtas spaudoje. Balsavimai vyko ne susirinkime, kaip pas mus, bet skirtu laiku atskiruose punktuose. Žodžiu, rinkimai vyko vals tybine tvarka. Nė vienam nereikėjo valandas sėdėti susirinkime ir laukti balsavimo. Šitokiu būdu balsuojančių skaičius Amerikoje daug didesnis, negu pas mus. Kitas dar skirtumas, kad ten bendruomenė yra organizacija su registruotais nariais. Nariu vadinie si tik tuomet, kai į ją esi įstojęs, kaip ir į kiekvieną kitą organizaciją. Šitokiu atveju išlaikoma pilnai demokratiška tvarka. Žinoma, kiek yra apylinkėje narių ir kiek reikia surinkti balsų, kad rinkimai būtų teisėti. Jei apylinkėje balsavo virš pusės esamų narių tai rinkimai skaitomi įvykę, o jei ne, tai ieškoma priemonių, kad surinkus reikiamą skaičių balsų.

Bendruomenė pas mus

Pas mus Bendruomenės nariu skaitomas kiekvienas lietuvis, nežiūrint ar jis savo norą pareiškė ar ne. Apylinkės apytikriai apskaičiuoja, kiek jos ribose galėtų būti lietuvių ir iš to nustato teisėtų narių skaičių. Priimamas demokratinis principas, kad organizacijos klausimai sprendžiami narių daugumos. Jei, sakysime. kad apylinkė priskaito 1000 teisėtų savo narių, tai jos organizaciniai klausimai turi būti sprendžiami ne mažiau, kaip 501 balsu. Tokio susirinkimo nė viena apylinkė nėra turėjusi. Kad šį principą apėjus, skelbiamas kitas susirinkimas po pusės valandos, kuris jau skaitomas teisėtu. Čia narių skaičius jau nebenustatomas. Gali ir 10 narių daryti sprendimus ar bet kokius rinkimus už visą apylinkę, kuri skaito nors ir 1000 savo narių. Yra dar čia mažas tokio susirinkimo apvaržymas, kad sprendžiami tik tie klausimai, kurie buvo skelbti.

Pati Bendruomenės forma, atrodo, gana priimtina. Esame išeivijoj ir turime ieškoti būdų apjungti visus lietuvius. Visi užtat čia skaitomi nariais. Tačiau tie nariai ne visi save skaitė tokiais arba ne visi šitokiam darbui buvo pasiruošę. Šią formą reikėjo sušvelninti nežymiai apeinant demokratinį principą. Esmėje pagrindas geras. Tuo norėta pasilaikyti nariais visus lietuvius, nežiūrint, kad kiti šitame darbe ir nedalyvavo. Pagrindas geras užtai, kad bandyta organizaciją pritaikyti nariams, o ne narius palenkti organizacijai. Tačiau šis bandymas buvo neatsargus ir pla čiai atvėrė duris į demokratijos išnaudojimą. Susidarė atskiros grupės, kurios lengvai galėjo laviruoti negausiame susirinkime. Taip gimė bendruomeninė politika. Šitoks partinis Bendruomenės aspektas nieko gero negalėjo duoti, nes tuoj prasidėjo propaganda už savo pozicijas, kuri įnešė nemažą erzelį ir aštrią vienas kito kritiką. Daugelis nuo bendruomeninio darbo nusigrįžo, arba nuėjo jo ieškoti kitoje organizacijoje. Bendruomenės vadovybė bandė, o gal ir dabar tebebando savo narį moraliai palenkti šios organizacijos darbui. Čia kaltas tautinio sąmoningumo klausimas. Tuo nieko nelaimėta, nes aktyvioji visuomenės dalis tautinį sąmoningumą įpilietino kurioje nors organizacijoje ar kitokioje bendruomeniškoje apraiškoje, kaip tai dalyvaudami parengimuose, lietuviškose pamaldose, savaitgalio mokyklose ir pan. Pasyvieji surado pasiteisinimą, kad jie nenori dalyvauti jokiose peštynėse ar betkokioj potitikoje.

Šiandien sėdime ramybės krėsle. Tai yra niekas daugiau, kaip tik apsimąstymas, kad blogi rezultatai. Reikia kas nors daryti. Galima keisti metodus, bendruomeninės politikos programą, gali Bendruomenės vadovybė išeiti su naujo pobūdžio deklaracijom, bet vargu tai padės įpūsti prigesusią ugnį. Tie bandymai galimi, bet jau gerokai pavėluoti. Per eilę metų jau yra apsiformavusi ir gavusi pastovumą paskirų organizacijų ar vienetų veikla. J Bend ruomenės organizaciją jie bus panūdę ateiti visu savo svoriu, visa organizacija. Bendruomenės vadovybė tą žino ir už tai kai kurias organizacijas ėmė tarsi globoti. Tai yra tik laikina padėtis. Stipresnė organizacija ir čia greit pareikalaus ne tik globos, bet ir savo atstovybės Bendruomenėje. Natūraliu keliu vietoje Bendruomenės valdybos gausime organizacijų atstovybę. Kas liks tuomet iš Bendruomenės? Ji gali likti visai bereikšmė, ar gali net dingti. Tikėkime, kad to neįvyks. Dar paskutiniu laiku Bendruomenė gali pakeisti savo konstrukciją ir isiderinti į kitų organizacijų skai čių kaip lygiateisis narys. Šitoks bus natūralus Bendruomenės likimas, jei laiku nebus apsigalvota jos organizacijoje daryti esminių reformų. Metodų keitimas užtat padėties nebegali išgelbėti. Laikas įrodė, kad nariai nepaklusta šiai santvarkai, bet santvar ka turi būti pritaikyta nariams, turi būti pritaikyti statutai. Jei pirmasis bandymas, apie kuri kalbėta anksčiau, nepavyko, tai kitame bandyme turi būtil atitaisyta klaida ir grįžta į pilną demokratiją. Kad tai įgyvendinti, reikia atsisakyti ir tos gražios minties apjungti visus lietuvius. Greičiau žmogus savo valia ateis į organizaciją, negu be niekur nieko skaitomas narių ateis į aktyvų darbą. Amerikos lietuviai, matyt, buvo apdairesni ir užtat jų Bendruomenės organizacija pasiliko pilnoje organizacijos konstrukcijoje.

Žmogiška yra klysti, bet velniška klaidoje pasilikti — sako lotynų patarlė. Ne gėda ir mums prisipažinti padarytų klaidų, bet gėda būtų klaidose pasilikti. Norai visų tie patys — už lietuvišką ateitį. Keliai išbandyti ir pasekmės matomos. Ši apsimąstymo tyla turėtų pribrandinti aiškų prisipažinimą padarytų klaidų ir nuoširdų norą kurti vieną lietuvių gyvenimą be politinio aspekto, be grupinio dominavimo ir demokratijos apėjimo ar išnaudojimo. Ne skambios deklaracijos ir gražūs žodžiai įrodys tuos gerus norus, bet realūs darbai, nauja organizacinė konstrukcija. Ne paveikslas turi būti taikomas rėmui, bet rėmas paveikslui. Mūsų karta savo paveikslo jau nepakeis Jei į šios konstrukcijos Bendruomenės rėmimą ji netilpo, tai netilpsir linkdama senatvei. Kodėl nepritaikyti patį rėmą? Šie uždaviniai pkiklauso pačios Bendruomenės vadovybei.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

500 Lietuvos specialistų į Kazachstaną

(E) Lietuvos jaunimo gabenimas į Kazachstaną ir kitas sritis tęsiamas toliau. Apie tokius išvežimus režiminė spauda skelbia dažniausiai smulkiomis raidėmis ir nežymioje vietoje. "Komjaunimo Tiesa" (Nr.149) painformavo, kad liepos 28 d. į Kazachstano respubliką išvyko "jaunųjų talkininkų traukinys." Toliau paaiškinta, kad tie talkininkai, tai — apie 500 Lietuvos kaimo profesinių-techninių mokyklų auklėtiniai. Jų uždavinys — padėti "plėšinių užkariautojams" nuimti šių metų derlių.

Laikraštis nepaaiškino, kokie specialistai užims lietuvių vietas ir neprimėnė, kad Lietuvoje jau seniai skundžiamasi speciailstų trūkumu.

— **Rugpiūčio 2 d.** Armenijoje, Jerevanio mieste atidaryta dailininkės Albinos Makūnaitės kūrinių paroda. Pagal Tassą atidaryme dalyvavo daug žymių Armenijos dailininkų. Ypač didelį pasisekimą turėjusios graviūros, sukurtos P. Cvirkos, Sal. Neries ir kitų rašytojų kūrinių motyvais. Armėnai pažymėję, kad A. Makūnaitė plačiai naudojanti lietuvių tautosaką.

— **Liepos 7 d.** sukakus 10 metų nuo V. Krėvės-Mickevičiaus mirties, Lietuvos režiminė spauda didžiojo klasiko mirties sukaktį paminėjo tik prabėgomis. "Tarybinėje Mokykloje" aiškinama, kad V. Krėvė buvo susižavėjęs "nepriklausomybės" idėjomis, bet greitai jomis nusivylęs. Jis redagavęs "antifašistinį žurnalą 'Literatūrą' ir pažangių rašytojų almanachą 'Prošvaistė".

Pasak žurnalo, V. Krėvė sukūrė tipiškus liaudies atstovų paveikslus, atskleidė jų dvasinę kultūrą ir grožį... parodė socialinius reiškinius, žalojančius žmones.

— **Kitais metais** Kaune numatoma statyti M. K. Čiurlionio kūrinių galeriją — ji būsianti sujungta su Čiurlionio vardo muziejumi. Skelbiama, kad galerijoje būsiąs "kondencionuotas oras su pastovia temperatūra." Galerijos projekto autorius J. Vitas.

TAISAU AUTO MAŠINAS

Ištaisau sulenkimus, peraažau,.. taisau motorus arba pakeičiu naujais

Tautiečiams nuolaida, skambinti telef: JL 3000 kiekvienu laiku, taip pat šeštadieniais ir sekmadieniais.

Bruno Erbrederis

18 MAY ST., MACLEOD, Vic.

Mokėsime didesnius mokesčius

Pagal naują Australijos federalinį biudžetą "išsaugoti pastovumui" kai kurie mokesčiai yra padidinti. Asmeninės taksos teks mokėti daugiau. Asmeninėje taksoje turėjome 5% nuolaidą, dabar ji panaikinta. Paimkime pavyzdžiui savaitinį atlyginimą £20 kada išlaikoma žmona. Ankščiau būdavo taksos atskaitoma £1.11.4 dabar bus atskaitoma £1.13.6, taigi taksos mokėtina 1/9 savaitėje, arba £4.7.0 per metus daugiau.

Biznių bendrovės mokės 6 penus daugiau prie kiekvieno taksos svaro. Auto mašinų pardavimo mokesčiai nuo 22½% pakelti iki 25%. Perkant automobilį dabar teks sumokėti daugiau apie 12-18 svarų. Rūkalų kainos pakeltos: 3 penai už 20 cigarečių pokelį, arba 2 uncijų tabako pokelį. Telefono nuoma yra pakelta iki £20 metams. Naujo telefono įvedimas dabar kainuos £15. Už televiziją mokėsime £6 vietoj buvusių £5, bet radijo laikymo mokestis liko tas pats. Ankščiau televizijos ir radijo laikymo mokesčiai būdavo mokami atskirai. Dabar bus galima išpirkti vieną bendrą licensiją, kuri metams kainuos £8.10.-. Tokiu būdu 5 šilingai liks kišenėje.

Įvairūs pensininkai gaus pensijos daugiau maždaug 5 ir 10 šilingų.

Nors Australijos taksos dydis nėra labai aukštas, tačiau atskiri asmenys ir bendrovės sumoka savo pajamų ir pelnų labai žymią dalį. Canberros žiniomis, Australijoje 69 atskiri asmenys turėjo 1961-62 metais per £50.000 pajamų, būtent £6,7 milijonų, iš kurių £2,6 mil. sumokėta taksos. Bendrovių, kurių pelnai viršijo £1 milijoną, buvo net 103. Jos sumokėjo taksos £95,1 milijono.

Vlikas rengiasi posėdžiui

Rugpiūčio 29 d. Niujorke rinksis posėdžio Vliko praplėstasis prezidiumas, kur grupių atstovai pareikš savo nusistatymą "Birželio 22" komisijos surašymo protokolo ratifikacijos klausimu. Ši komisija, ištisus metus posėdžiavusi, surašė sutartą protokolą, pagal kurį reformuotame Vlike būtų 15 grupių (8 politinės partijos ir 7 kovos organizacijos). Dabar Vlike yra 10 grupių (7 partijos ir 3 kovos organ.) Komisijos yra pasiūlyta ideologiškai artimesnėm organizacijom su sijungti, kad būtų mažesnis organizacijų skaičius.

Trumpai

Vak. Vokietijos pereinamose stovyklose pabėgėliams dar neseniai užregistruota 46,663 asmenys. 51% pabėgėlių buvo atvykę iš Rytų Vokietijos, 34,3% — į Vokietiją persikėlę iš Lenkijos ir kitur, 14,4% — kiti pabėgėliai.

Vašingtonas. Atstovų Rūmai vienbalsiai pareikalavo JAV vyriausybę imtis iniciatyvos, kad valstybėms nesumokėjusioms joms nustatyto mokesčio Jungtinių Tautų iždan, būtų atimta balsavimo teisė. Tokių valstybių esama 15, jų tarpe ir Sovietų Sąjunga.

Ženevoje buvo mokslininkų susirinkimas, paskirtas ateities televizijos problemoms apsvarstyti. Viename referate buvo svarstomas televizijos akliesiems klausimas. Specialistai galvoja, kad netolimoje ateityje aklieji galėsią naudotis televizija: televizijos signalai būsią priimami ne akimis, o betarpiškai veiks smegenų nervinius siūlus.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbourne

Pirmai Komunijai vaikai jau pradėti ruošti. Pamokos vyksta sekmadieniais prie lietuvių bažnyčios Parapijos Sekmadienio mokyklos klasėse nuo 10 val. Tėvai prašomi pamokoms siųsti ir tuos vaikus, kurie pirmos Komunijos jau priėję vietinėse parapijose, bet neturėję lietuviško pasiruošimo. Taip pat kurie vaikai ruošiasi pirmai Komunijai australų mokyklose, juos leisti pasiruošti šiai praktikai ir lietuviškai. Pirmą Komuniją jie gali atlikti vienur ir kitur. Tėveliai prašomi tokius vaikus namuose išmokinti poterių — Tėve mūsų, Sveika Marija, Tikiu.

Ateinanti sekmadieni tuoj po pamaldų didžiojoj parapijos salėje vyks ponios Savickienės dainavimo mokyklos pasirodymas — koncertas. Šioje mokykloje iš lietuvių dabar mokinasi A. Raudys ir A. Mieldažienė. Anksčiau mokinosi dar Bronė Bertašiūtė. Mokykla turi viso apie 60 mokinių. Ji paruošia operas, operetes ir kartą nuo karto tai pastato scenoje. Šį kartą mokykla duos šitokių parengimų ištraukas ir pan.

Mokyklos vedėja Mrs. F. Savickis — latvė (lietuviška pavardė!) muziką yra studijavusi Freiburge i. B., Vokietijoje.

Įėjimas į šį koncertą aukomis. Pelnas skiriamas lietuvių jaunimo stovyklai, kuri vyks po Naujų Metų — sausio 11 — 22 dd.

SYDNEY

Rugsėjo 4 d. — pirmas penktadienis, ligonių — senelių lankymas su Šv. Komunija. Išpažintys Bass Hill bažn. nuo 7 val. vak.

Rugsėjo 6 d. — pirmąji mėn. sekm. po šv. Mišių suplikacijos — palaiminimas su Šv. Sakramentu. Šios šv. Mišios bus aukojamos už a. a. Aleksandrą Ničaują, mirusį prieš 3 metus, o po pamaldų bus šventinimas jo antkapio — paminklo, kurį pastatė jo liūdinti žmona Janina.

Kun. P. Butkus

NEWCASTLE

Sekančios pamaldos Newcastelio ir apylinkės tautiečiams bus laikomos rgpiūčio mėn. 30 d. 9.30 val. ryto šv. Lauryno bažnyčioje, Brodmedove.

Išpažinčių bus klausoma nuo 8.45 val. prieš Mišias.

Kun. S. Gaidelis S.J.

Geelong

Ateinantį sekmadienį, rugpiūčio mėn. 30 d. Geelongo lietuviams pamaldos St. John's bažnyčioje, St. David's St., North Geelong 10.15 val. Išpažintis pusę valandos prieš šv. Mišias.

Kun. dr. P. Bačinskas

Kat. Mot. Draugijos šventė

ADELAIDE

Rugpiūčio mėn. 15 d., šeštadienį, Adelaidės Lietuvių Katalikių Moterų draugija šventė savo metinę šventę. Oficialioji šventės dalis prasidėjo 7 val. v. šv. Kazimiero koplyčioje pamaldomis Šv. Mišias aukojo ir dienai pritaikytą pamokslą pasakė kun. A. Kazlauskas.

Tuojau po pamaldų Lietuvių Katalikų Centro valgykloje, po bendros komunijos pamaldų metu, bendra vakarienė-suneštinės vaišės. Kiek pasistiprinus, ALKM Dr-ją sveikino jos dvasios vadovas kun. A. Kazlauskas, savo, parapijos komiteto ir katalikiškų organizacijų vardu, pažymėdamas organizacijos nuveiktus darbus ir įdėtas lėšas tvarkant bažnyčią ir įrengiant reikalingą bažnytinėms apeigoms aprangą, jos puošimą ir bendrą priežiūrą, pasveikino draugiją metinės šventės proga, padėkojo už atliekamus darbus ir linkėjo geriausios sekmės ateičiai. Ateitininkų Sendraugių vardu sveikino kun. Dauknys, Šv. Kazimiero savaitgalio mokyklos Tėvų Komiteto vardu — p. Jaunutis ir mokyklos vedėja p. Varnienė. Jaunesniųjų Moksleivių Ateitininkų vardu gražų sveikinamąjį žodį tarė ir padeklamavo B. Brazdžionio eilėrašti Mano tėvų žemė Raselė Kubiliūtė ir abiem kunigams ALKM draugijos valdybos narėms prisegė po gėlę. ALB Moterų sekcijos vardu draugija sveikino p. Navakienė.

Berods tai pirmas atsitikimas, kad Adelaidės Lietuvių Katalikių Moterų draugijos šventėje oficialiai dalyvavo veik pilname sąstate ALB Moterų sekcijos valdyba. Dėl ligos negalėjo dalyvauti pirmininkė p. Staukienė. Tai gražus ir sveikintinas reiškinys, nes juk veik visos lietuvės yra katalikės, o jei nekatalikės, tai vistiek krikščionės. Taip pat galima pasidžiaugti, kad šventėje ir vakarienėje dalyvavo keliolika jaunų mergaičių. Tai rodo, kad katalikės moterys auklėja sau pavaduotojas, kada laikas pareikalaus iš veikimo pasitraukti.

Draugijos pirmininkė p. A. Urnevičienė atsakė į sveikinimus padėkojo už linkėjimus ir paskaitė pagrindines mintis iš New Yorko Augziliarinio vyskupo J.B. Fulton Sheen paskaitos, skaitytos Pasaulio Kat. Mot. Org. Unijos, kurios nariu yra ir ALKM d-ja, jubiliejiniame kongrese 1961 m. birželio mėn. 30 d. Paskaitoje kalbama apie katalikę moterį motiną trimis požiūriais: dvasiniu, fiziniu ir socialiniu. Dėl paskaitos ilgumo jos ištisai neskaitė, bet pažadėjo, kad draugijos valdyba suras tinkamą laiką ją panagrinėti specialiame susirinkime.

Oficialyioji vakarienės ir šventės dalis baigėsi akordeono solo, išpildytu Jasiūnaitės.

Pamaldose, nors tai buvo Švč. P. Marijos Dangun ėmimo šventė buvo palyginti nelabai daug žmonių. Galėjo būti daugiau ir vakarienėje, nors ir dalyvavo apie pušimtis.

Adelaidė

PADĖKA

Adelaidės svečių priėmimo komitetas reiškia nuoširdžią padėką: pp. Baskams, Dičiūnams, Jankauskams, Jonavičiams, Juciams, P. Kanams, L. Kanams, Klimaičiams, Kuncaičiams, Pacevičiams Patupiams, Rakauskams, Radzevičiams, Stasaičiams, Stepanams, Straukams, Šereliams, Vasiliauskams, Taraškevičiams ir Urnevičiams.

Už atvykusių Amerikos lietuvių apgyvendinimą ir globojimą.

Adelaidės skautų tuntui, Tautiniam Akademiniam Sambūriui, Katalikių Moterų Draugijai, Adelaidės lietuviams taksistams; pp. J. Donėlai, A. Janušauskui, P. Mikužiui, L. Paišiūnui, C. Pečiukaičiui, G. Patupiui, A. Staugaičiui ir J. Valiuliui. p. S. Liaskui ir p. G. Rakauskui, iš eilės kasdien pavaišinusiems svečius pietumis. p. S. Liaksui — už paimtuvių vaišes rinktinei po paskutiniųjų rungtynių Adelaidėje.

Apylinkės Valdybai ir Moterų Sekcijai už pagerbimo pobūvio surengimą rugpiūčio 1 d. Moterų Sekcijai taip pat už kavutę ir užkandžius svečiams atvykimo dieną. p. S. Liaskui ir p. A. Janušauskui už kišenpinigius žaidėjams, p. A. Petrikui už atliktus įvairius spausdinimo darbus komiteto reikalams.

Visiems Adelaidės lietuviams vienu ar kitu būdu prisidėjusiems prie svečių globojimo ir taip gausiai lankiusiems rungtynes.

Adelaidės Svečių Priėmimo Komitetas

TOBULI CARL ZEISS AKINIAI

Wear Glasses from Werner Graff

THE OPTICAL SPECIALIST

80 SWANSTON ST, 2nd. FLOOR. TEL. MF 2186 MELBOURNE, C.1

VOKIEČIŲ DIPLOM. OPTIKAS

Taisome Televizijas, Radio, tranzistorius ir kitus elektrinius aparatus

T. V. Kanalo "O" modifikacijos!

J. Krasauskas, 29 Camdon St., Pascoe Vale. Telef.:35 5059.

ASTRON ELECTR. SERVICE

„Larina"

LIETUVIŲ MOTERŲ SALIONAS

298 Victoria St. Nth Ricmond (Netoli šv. Jono bažn.)

Pusmetiniai dažymai, šukuosenos. Lietuvėms papigintomis kainomis. Tel. 42-3006. Sav. Z. Kalpokienė

Skaitytojai pasisako

PATS LAIKAS APSISPRĘSTI

Apie įpratimo jėgą ir pasekmes daug kalba lietuviškos patarlės, daug šia tema yra pasakę pedagogai, psichologai ir visi sutaria, kad įsigytas įprotis dažnai lieka "antru prigimimu", kad vėliau jis įmanomas nugalėti tik didelėmis valios pastangomis. Kad neisigytų nereikalingo, mumyse prigimtą gėrį paneigiančio įpratimo, žmogus turi susigriebti pačioje pradžioje, kada galimam įpročiui nugalėti tereikia tik individualaus pastebėjimo, ar kieno nors parodymo.

Įvedimas gimtosios kalbos mišių apeigose mums lietuviams, kurie savyje ir ypač priaugančioje kartoje norime išlaikyti lietuvybę ligi galimybės sugrįžti laisvon tėvynėn, iškelia naują klausimą, reikalaujanti neuždelsto apsisprendimo ir aiškaus atsakymo.

Vietoj ligi šiol buvusių visiems katalikams bendrų lotyniškų mišių, nuo šio mėnesio pradžios turime jau skirtingas — angliškas Mišias savo teritorinėje parapijoje ir lietuviškas Mišias, aukojamas specialiai kiekvienoje kolonijoje, kur tik yra lietuvis kunigas. Į kurią bažnyčią sekmadienį beeitume, visur reikia mišių metu kalbėti maldas ir atsakinėti mišias aukojančiam kunigui. Visi katalikai dabar mokomės, atsakinėdami dažnai klystame, tačiau praėjus kiek laiko įprasime.

Ties čia kaip tik ir reikia pagalvoti. Mūsų įpratimas aktyviai dalyvauti australų mišiose nėtiks lietuviškoms mišioms ir priešingai — įpratę lietuvių mišiose, niekuomet nesijausime jaukiai australiškose. Ypač lemiamas lūžis įvyks jaunime, kuris šios problemos niekad savyje nekels. Užtat tėvai turi jau dabar savo vaikų tautybę apspręsti, jaunuoliam padėti apsispręsti, nes klausymas mišių australų, ar lietuvių pamaldose turės gal būt lemiamos svarbos priaugančios kartos ateityje.

Posakis — kas kartu meldžiasi, kartu ir lieka, ypatingai tinka šiuo atveju. Jei norime, kad mūsų jaunimas liktų su lietuviais, veskime juos iš pat vaikystės į lietuviškas pamaldas. **pp.**

— **Kai kurie asmens** kartais anoniminiai siunčia valstybės iždui "atgailos pinigus", tai yra nusuktus mokesčius. Neseniai vieno nežinomo asmens buvo atsiųsta 144 svarai tokių "atgailos pinigų".

SPORTAS

Amerikos lietuviai — Sydney 79-76 (40-36)

Istorija beveik ši kartą būtų pasikartojusi. Amerikos lietuviai po lengvų Tasmanijos žaidynių suklupo atvykę į Melbourną; panašiai atvykę po lengvų pergalių iš Pertho jie vos nesuklupo prieš Sydney australų rinktinę.

Žaidimui prasidėjus, Čekauskas gražiai įmeta kamuolį ir lietuviai veda 2:0. Tačiau abejos komandos žaidžia apylygiai per visą pirmą puslaikį, lietuviai žymiai silpniau, nei iš jų tikimasi ir puslaikis baigiamas tik 4 taškų persvara mūsiškių naudai.

Antrame kėliny lietuviai blaškosi, į krepšį nepataiko ir vis sviedinį praranda. Po 7 minučių Sydney žaidėjai prasiveržia vienu tašku ir veda 52:51. Australai ūžia iš džiaugsmo. Panika suparaližuoja visus lietuvius — tiek publiką, tiek žaidėjus. Už minutės Sydney jau veda 56:51. Lietuviškoji publika kiek atsigauna, kai Čekauskas įmeta, o po jo Varnas ir Motiejūnas. Santykis tik 58:56 australų naudai. Žaidimas pasidaro toks šiurkštus, kad net australas žaidėjas Ross susikumšt čiuoja su vienu iš publikos. Kiti žiūrovai juos perskiria ir žaidimas tęsiasi toliau. Australai veda 64:60. Liko 5 minutės žaisti, o santykis 68:60 Sydney naudai. Jau gręsia pralaimėjimas. Lietuviai tariasi. Čekauskas su Varnu "patvarko" australus ir 2 minutės prieš pabaigą santykis 74:74 Bazėnas trenkia kamuolį kiaurai ir dvylikos minučių "skaistykla" užbaigta — santykis 76:74. Paskutinę minutę vieni kitiems baudas krauna ir galutina pergalė 79:76 lietuvių naudai.

Taškai: Čekauskas 23, Adzima 14, Varnas 13, Bazėnas, Modestavičius ir Šilingas po 8, Slamčinskas 4, Motiejūnas 1. Publika 500.

Amerikos lietuviai — Colts 93-50 (37-21)

Ši kartą žaidė "ne tie patys" žaidėjai, kaip vakar. Ir susižaidimas matės, ir kombinacijos vykusios, ir mėtymas tikslus. Tik lėtas tempas ir tas Australijos rinktinės kapitonas Heard, kuris visur prieš mūsiškius žaidė, prilaikė taškų kalėdojimą pirmame kėliny. Tačiau antrame — mūsiškiai žaidė ypatingai gražiai: iš tolo mėtė Jankauskas, "driblino" Bazėnas, o Adzima kamuolius nuiminėjo, jei tik dar būt buvusi minutė laiko, tai ir šimtinė būt ikrauta.

Taškai: Varnas 20, Čekauskas su Šilingu po 15, Modestavičius 10, Bazėnas su Jesevičium po 8, Jankauskas su Slamšinsku po 6, Adzima 5. Publika 450.

ADELAIDĖJE

Vytis lengvai nugalėjo Y. M. C. A. paskutinėse žiemos krepšinio turnyro rungtynėse ir užėmė ketvirtą vietą, kur toliau kovos dėl finalų.

Vytis II — West Adelaide 38 — 37

Tik vieno taško pergalė davė progos antrai Vyties komandai pakliūti į ketveriukę, su teise toliau kovoti dėl finalų.

Už Vytį taškus pelnė: Lukošiūnas 14; E. Pocius 14; K. J. Jaunutis 4; J. Mikužis 3; Levickis 3.

Vytis jauniai — Nodth Adelaide 36 — 23

Vyties jaunių pergalė davė vilties ir jiems pakliūti į ketvertuką, bet jie dar turės trejas rungtynes, kol prasidės jų finalinės rungtynės.

Taškus pelnė: P. Kanas 13; Smit 10; K. J. Jaunutis 7; A. Jonavičius 6.

MOTERYS

Vytis I pralaimėjo 0 - 20, nes nesusirinko komanda. Jaunės laimėjo prieš Adelaide 34 — 27, kas davė joms progos užimti pirmą vietą. Savo grupėje liko nenugalėtos žiemos turnyre ir toliau kovos dėl finalų.

EDAS

IŠĖJO Į RINKĄ

Baltic vodka

kuri yra aukščiausios rūšies SAVININKAS LIETUVIS

Bus pardavinėjama visoj Australijoj.

Sydnėjuj reikalaukite pas M. PETRONĮ, 152 Liverpool Rd., Enfield. Telefonas: UJ 5727

BALTIC MANUFACTURING CO PTY. LTD. SEMAPHORE S. A.

Kat. Mot. Draugijos metinė šventė

MELBOURNE

Melbourno Katalikių Moterų Draugija yra pasirinkusi Žolinę savo metinė šventė. Ją švenčia visuomet sekmadienį po Žolinės.

Pamaldose draugija dalyvavo su savo vėliava. Šv. Mišias giedojo Parapijos choras. Pamokslė kun. P. Vaseris kalbėjo apie Žolinės-Marijos reikšmę pasauliui ir šiandien moters užimamą vietą. "Jums, moterys, nieks medalių nenukalė ir paminklų nestato, nors jūs aukojate savo sūnus už tėvynės laisvę," šiais žodžiais pamokslininkas vedė mintį apie šiadienę moterį..

Gražus būrys draugijos narių išsirikiavo prie šv. Komunijos. Po pamaldų čia pat parapijos salėje bendri pusryčiai ir vaišės. Draugijos narės dalyvavo su savo šeimomis ir svečiais — viso apie 150. Draugiją sveikino jos dvasios vadas kun. P. Vaseris, Kat. Federacijos pirm. A. Bakaitis, Ateitininkų Sendraugių pirminin. H. Statkuvienė, Moksleivių ateitininkų globėja stud. A. Butkutė, Sporto Klubo "Varpas" valdybos pirm. Bladzevičius, Soc. Globos Moterų Draugijos pirm. Matukevičienė, Draugijos vėliavos kūmas ir Gyvojo Rožančiaus pirm. J. Mulokas, Parapijos choro vadovas P. Morkūnas, kun. dr. P. Bačinskas. Vaišėms vadovavo V. Petraitienė, draugijos pirm. pavaduotoja, nes pirmininkė Markonienė šventėje negalėjo dalyvauti dėl ligos. Svečiai paprašė pirmininkei perduoti geriausius linkėjimus. Ta pačia proga draugija palydėjo atostogų į užjūrius savo narę T. Seliokienę su vyru ir palinkėjo ėkmės

Prie kavutės meninėje dalyje H. Statkuvienė padeklamavo, o G. Jokkubaitienė ir O. Skimbirauskienė padainavo duetą. Su daina pasveikino draugija ir kun. J. Petrauskas, o taip pat ir Parap. Choro vadovas P. Morkūnas. Skambėjo dar visų sutartinė, kol svečiai ėmė skirstytis.

Pastebėtina charakteringa staigmena . Vaišių metu draugija apdovanojo visų Gyvojo rožančiaus grandžių vadovus kukliais rožančėliais, kurie tačiau atgabenti iš Šventosios Žemės, iš Jeruzalės. Padėkodamas už dovanas, Gyv. Rožančiaus pirm. J. Mulokas pastebėjo, kad Gyv. Rožančius Melbourne yra sutelkęs jau 180 savo narių.

PADĖKA

Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Valdyba nuo širdžiai dėkoja:

A.L.B. Krašto Valdybai už stambią piniginę auką rinktinės kelionę Australijoje paremti.

p. J. Vanagui už ženklų skydo pagaminimą ir kitas dovanas, kurios ALFAS Valdybos vardu buvo įteiktos svečiams.

p. V. Augustinavičiui už rūpinimasi programų atspausdinimu ir įdėtą darbą tarpininkaujant tarp ALFAS V-bos ir Minties spaustuvės.

p. Nagiui, Minties spaustuvės savininkui, už palankiomis sąlygomis ALFAS Valdybai atliktus spausdinimo darbus, ryšium su Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės vizitu Australijoje.

Visiems sporto klubams ir komitetams bei jų vadyboms, be kurių nuoširdžios pagalbos nebūtų buvę įmanoma šią išvyką suorganizuoti ir pravesti.

ALFAS Valdyba

Melbourne

PADĖKA

Dėkoju visoms mūsų valdybos narėms už taip gražiai suruoštą mūsų Metinę Šventę. Nuoširdžiai dėkoju p. Butkevičienei, p. Baltučiui, p. Mackevičienei, p. Mackevičiui, p. Samulienei už stalų paruošimą ir indų pervežimą. Dėkoju visoms narėms, prisidėjusioms darbu ar maistu prie mūsų šventės ruošimo. Visiems svečiams, kurie atsilankė į mūsų Šventę. Ypatingą padėką reiškiu p. Vladai Petraitienei, kuri mane Šventėje atstovavo.

Melb. L. K. M. D-jos Pirmininkė

SUSIRINKIMAS

Melb. Liet. Kat. Moterų Dr-jos narių visuotinas susirinkimas įvyks rugsėjo mėn. 5 d. (šeštadienį) 5 val. p.p. parapijos name. Susirinkimo metu bus duodama metinė apyskaita, renkama nauja valdyba ir aptariami einamieji reikalai. Narių dalyvavimas būtinas. **Valdyba**

PRANEŠIMAS

Melbourno Lietuvių Sporto Klubas "Varpas" Valdyba kviečia visus atsilankyti į Klubo XV metų jubiliejinį minėjimą, kuris įvyks rugsėjo mėn. 6 d. tuoj po lietuviškų pamaldų didžiojoj parapijos salėj. Programoje pagerbimas dirbusių - dirbančių sporto klube ir trumpa meninė dalis.

Sp. Kl. "Varpas" Valdyba

— Sovietai rugp. 18 d. paleido į erdvę 3 naujus satelitus — Cosmos 38, 39, 40. Satelitai turi instrumentus erdvei tirti.

AMERIKOS LIETUVIAI SPORTININKAI IŠVYKSTA

KREPŠININKAI GRĮŽTA Į SYDNEY

Rugpiūčio 8 d., 6 val. vakare, nuvargę lietuviai krepšininkai, vadovaujami jau dr. R. Gaškos, atskrido iš Pertho atgal į Sydney.

Šiltai juos pasitiko gražus būrys tautiečių ir iš karto apspito eilės australiško jaunimo — autografų rinkėjai. Vakare daugumas krepšininkų susirinko pas "Kovo" p-ką A. Šimaitį papasakoti gastrolių ispūdžius ir vėl atnaujinti santykius su sydnėjiškiais.

IŠKILMINGOS PAMALDOS

Įvairių organizacijų uniformuotas jaunimas drauge su svečiais krepšininkais iškląsė šv. Mišių lietuvių parapijos bažnyčioje Lidcombe. Pamokslą pasakė kun. P. Martūzas. Po pamaldų parapijiečiai ir svečiai susibūrė ant laiptų bendrai nuotraukai.

ATSISVEIKINIMO PIETŪS

Po pamaldų Bankstowno Lietuvių Namuose sekė iškilmingi atsisvekinimo su Amerikos lietuvių krepšininkų rinktine ir vadais pietūs.

Oficialiąją dalį pradėjo svečių priėmimo K-to p-kas p. V. Augustinavičius, kuris trumpai pakalbėjo, bet išreiškė mūsų visų mintis: "... mes trokštame, kad Jūs vėl sugrįžtumėt į Australiją." Baigęs savo kalbą, p. Augustinavičius padovanojo Wally Bazėnui ir Frank Čekauskui po dovanėlę, jų gimimo dienos proga. (Jie ir Edy Šilingas atšventė savo gimtadienius Australijoje. Bazėnui suėjo 18 m., Šilingui 20m., o Čekauskui 24 m.)

Po šių apdovanojimų p. Augustinavičius pakvietė p-lę Labutytę įteikti visiems krepšininkams po dovaną nuo ALFAS v-bos. Krepšininkai gavo po Metrašti.

Krašto Valdybos vardu, p-kui p. I. Jonaičiui išvykus į Adelaidę, sveikino p. M. Zakaras, po ko Metraščiais apdovanojo krepšininkų vadovus bei grupės technikinius padėjėjus.

P-lė D. Zabutytė perskaitė ALB padėkos laiškus p. J. J. Bachunui, JAV ir Kanados lietuviams ir įteikė juos perdavimui dr. R. Gaškai.

"Kovo" p-kas p. A. Šimaitis pakalbėjo trumpai, padėkojo svečiams, kad "pamokino mus, kaip lošti krepšinį" ir prisiminimui įteikė visai grupei, per dr. Gašką didingai paruoštą skydą. Ant skydo, atskirais metaliniais ženkliukais įamžintas visų svečių pavardės. Dr. Gaška, padėkojęs, skydą apžiūrėti perdavė žaidėjams.

Sekantis kalbėti buvo pristatytas visų trijų Sydn. apylinkių „vyriausias burmistras" p. E. Eidiejus. Po jautrios kalbos krepšininkai vėl buvo apdovanoti - po gražų, Australiją atvaizduojantį, fotografijoms albumą. Juos įteikė p-lės Janė Čepulytė ir Snieguolė Motiejūnaitė.

Kun. P. Butkus neturėjęs progos bažnyčioje, savo pamoksla "išdrožė" salėje. Nors jis kiek pragiedrino sunkią atsisveikinimo nuotaiką, Kun. Butkus svečius "išbarė" ir liepė sugrįžti atgal. "Jūs pavogėt dalį mūsų širdies ir jus sąžinė grauš ir jūs turėsit grįžti atgal",kalbėjo kapelionas. Baigiant, ir jis įteikė krepšininkams dovaną — iš Puns ko atvežtą tautinę juostą. Kapitonas Algis Varnas ją priėmė už rinktinę. Kun. Butkaus pageidavimu ta juosta bus pereinama: pirmas ją gaus kuris pirmas apsives, vėliau sekantis ir t. t.

Oficialiąją dalį savo žodžiu užbaigė grupės vadovas dr. Remigijus Gaška. Jis padėkojo V. Adamkavičiaus vardu, kuris netikėtai turėjo skubėti sugrįžti namo. Dr. Gaška, pasirodė, irgi apdovanotas puikiu iškalbingumu.Jautriais žodžiais jis sujaudino ne vien moteris, bet atrodo ir jaunimą į kurį jis ir nukreipė savo dėmesį. Dr. Gaška užbaigė: **"Darbuokis lietuviškasis jaunime, nes iš mūsų to reikalauja mūsų tėvynė Lietuva."**

Po oficialiosios dalies svečius ir išleistuvių dalyvius prablaškė "linksmieji broliai" vadovaujami p. A. Plūko. Jie padainavo svečių atvykimą į Australiją Mascot aerodrome ir jų pirmąsias rungtynes Sydnejuje.

Bendra salėje nuotaika buvo liūdna. Pati salė buvo dekoruota jaukiai; sienas dengė didžiuliai ANSETT ANA ir Dunlop plakatai gauti iš sporto aikštės.

Skaniai Moterų Draugijos pagamintas maistas ir gėrimai, nors kartą buvo pilnai verti to paimto svaro.

Atsisveikinimo pietums trūko tik 2-jų žaidėjų (Šilingo ir Sedlicko), kurių, deja, niekas neatvežė.

SVEČIŲ IŠLYDĖJIMAS

Rugpiūčio 13 d. Mascot aerodrome (Sydney) apie 5 val. p. p. jau pradėjo rinktis išvykstantieji svečiai su palydovais.

Apie 6 val. jau darosi didžiausias chaosas. Žmonių šimtai, nes ne vien mūsiškiai išskrenda. Vieni laksto, kiti stovi, sėdi, aerodromo skyriuje. Mūsų fotografai pliaškina paskutines nuotraukas. Žurnalistai užrašo paskutinįjį intervju p. Aleknos įkalbamajam aparate. Ašaros rieda, atsibučiuojam, po vieną svečiai eina pro duris, jau sudiev.

Šiaurės Amerikos lietuviams ir jų sportininkams nuoširdus ačiū

Socialinės Globos Moterų Draugija Melbourne

entuziastiškai jaunimui pritariant,

ruošia pirmą kartą Melbourne grandiozinį

Kaukių Paradą - Balių

Rugpiūčio mėn. 28 d., penktadienį (nuo 7 v.v. iki 2 v. r.)

RICHMOND TOWN HALL

Premijos už gražiausias kaukes.

Pageidavimai: kuo daugiau jaunimo ir kaukių.

Neapsivilsite S. G. Moterų vaišingumu ir baliaus nuotaika.

Bilietų reikalu kreiptis pas p. Matukevičienę - Tlf. 8782565; ir pas p. V.Baltokienę — Tlf. 475674;

SGMD Valdyba

PAREMKITE IR PRADŽIUGINKITE SAVO GIMINES LIETUVOJE!!!

Išnaudokite progą pasiųsdami mūsų specialiai paruoštus

Vasarinius siuntinius

Šie siuntiniai yra sudaryti pasiremiant mūsų ilgamečiu patyrimu ir juose yra kas dabar Lietuvoje labiausiai reikalinga.

Siuntinys VA-1. £29. (anglų valiuta).

Vilnonė angliška kostiumui medžiaga 3½ jardo, kostiumui pamušas geriausios rūšies 2½ jardo, vilnonė angliška vasariniam paltui medžiaga 3 jardai, geriausios rūšies pamušas 3 jardai, nailoninė suknelei medžiaga 4 jardai, puiki šilkinė suknelei medžiaga 4 jardai, vyriški nailoniniai baltiniai, 2 poros nailoninių kojinių moteriškų, 2 poros nailoninių kojinių vyriškų, 2 šilkinės labai gražios skarelės ir šilkinis kaklaraištis.

Su sovietiniu muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis tik £29.0.0.

VA-2. £10. (anglų valiuta).

4 svarai (visa galva) olandiško sūrio, 3 svarai grynų geriausios rūšies taukų, 6 svarai kvietinių miltų, ½ sv. kakavos, ½ sv. arbatos, 1 sv.saldainių, 2 sv. ryžių, 2 oz. pipirų, 2 oz. lauro lapų, 2 sv. cukraus.

Su muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis tik £10.0.0.

V-3.

Trys atkarpos trims kostiumams, vilnonė angliška medžiaga, įvairių spalvų, su muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis tik už £16.15.0.

Dėl informacijų, pavyzdžių,kainoraščių ir įvairių patarimų, prašome rašyti:

BALTIC STORES Ltd.

(Z. JURAS)

421, HACKNEY Rd. L ONDON, E. 2. ENGLAND.

Seniausia Anglijoje lietuviška bendrovė, veikianti jau nuo 1938 metų. Duodame geriausias išsimokėjimo sąlygas ir pilnai atsakome už kiekvieno siuntinio pristatymą.